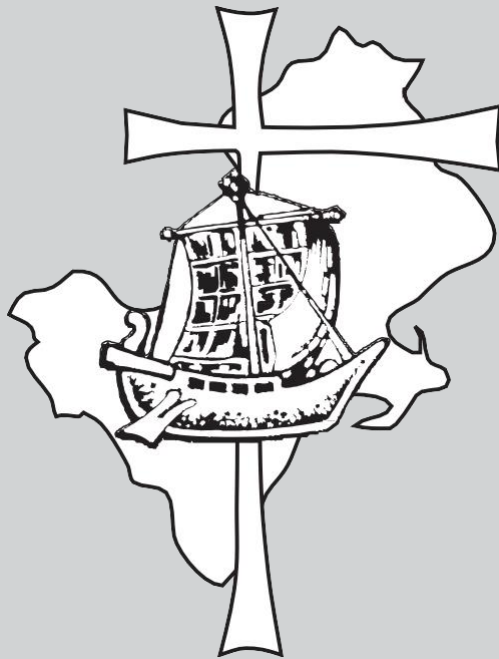
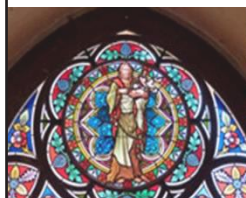


Butlletí Oficial del Bisbat de Tortosa



GENER 2023



UMAS

su mutua de seguros

*35 años asegurando instituciones religiosas
y entidades de labor social*

C/ Santa Engracia, 10-12 -28010- MADRID
TLF: 91.319.10.10 www.umas.es





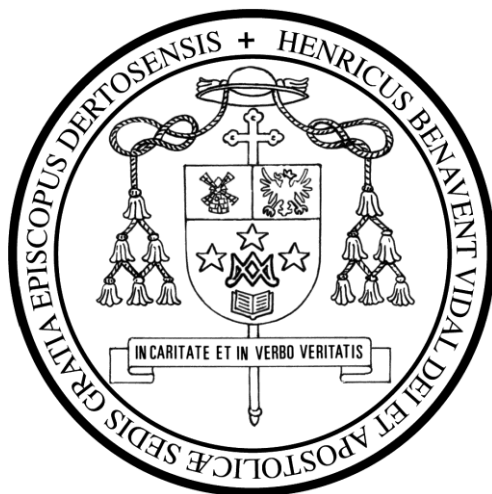
**Venda d'Equips, TPV's, Consumibles i Accessoris. Servei Tècnic.
Aplicacions a mida. Internet i Xarxes. LOPD. Formació.**

www.gis.cat



**C/ Vergés Paulí, 2
43500 — Tortosa**

**Telèfon: 977 588 082
Correu-e: gis@gis.cat**



Butlletí Oficial

DEL

BISBAT DE TORTOSA

ANY CLXI - TOM CXLI

Gener 2023

Núm. 1

Comencem 2023 en companyia de la Mare de Déu
(PARAULES DE VIDA – 1– gener- 2023)

En projectar un viatge o excursió, sovint ens preguntem: en companyia de qui? Perquè una bona companyia dona seguretat i confiança.

La Litúrgia ens convida a emprendre el camí de l'Any Nou 2023 en la millor companyia possible: la de Maria, Mare de Déu. Enguany seran també moltes les ocasions en què la nostra pregària eclesial serà presidida per la Verge Maria: normal també que així comencem l'any.

La pregària d'avui està amarada de Benedicció divina: *Que el Senyor ens beneeixi i ens guardi. Que ens faci veure la claror de la seva mirada i s'apiadi de nosaltres.*

Quan ens adrecem confiadament al Senyor, ens adonem que Ell ens està mirant amb ulls d'amor misericordiós. El pietós costum cristià de beneir imatges, objectes, menjars, busca orientar-nos cap a Déu, l'únic que bé diu i bé fa. Els humans sí som capaços de bona dicció amb paraules i promeses molt ben dites, però només Déu ens beneeix i ens fa el bé.

Adreçant la mirada cap a Déu i *veient la claror de la seva mirada amorosa*, contemplem que, *quan el temps arribà a la seva plenitud, Déu envià el seu Fill perquè obtinguéssim la condició de fills: què tenia d'especial aquella època perquè sant Pau parlés de temps amb plenitud?*

No foren les circumstàncies històriques de fa 2000 anys a Palestina les que aportaren especial condició favorable a l'esdeveniment iniciat a Natzaret i culminat a Bet-Lehem; va ser Déu qui, venint al món fet-home, aportà *plenitud* a aquell moment històric.

Amb aquesta iniciativa divina s'activa definitivament el gran Projecte de Déu: recuperar-nos plenament a la *condició de fills* i rescatar-nos del *viure sota la Llei* que no podia donar-nos la plenitud que satisfà el cor de l'home.

D'aquesta condició de *fills* en tenim una *prova* que és també termòmetre: si en positiu deixem que *en els nostres cors* l'Esperit de Jesucrist s'adreci a Déu com a Abbà-Pare i ens faci tractar tothom com a germans.

També avui en l'Eucaristia preguem especialment per la Pau al món: l'any 1956 el Papa Pau VIè instaurava la celebració de la Jornada per la Pau el primer dia de l'any. Han passat més de sis dècades i cada vegada es fa més necessari i urgent pregar per la pau, que en definitiva és do de Déu.

Avui a l'evangeli contemplem *els pastors*, veritables models de l'autèntic deixeble de Crist. Malgrat ser marginats en la societat del seu temps, en l'Economia de la Salvació tenen un lloc especial reservat per a ells.

Reben l'anunci de *l'àngel del Senyor* i acullen la *Bona Nova* que se'ls anuncia: "*Us ha nascut un Salvador, el Messies, el Senyor*"; després *anaren a Bet-Lèhem* i ho comprovaren *amb els propis ulls*; això els permeté *contar fidelment* la seva experiència amb tant de goig que *tothom es meravellava* del seu testimoniatge; i finalment *se'n tornaren* a la seva feina *glorificant Déu i lloant-lo*.

Escoltar Déu que ens parla mitjançant els seus àngels-missatgers; acollir la Bona Nova de Crist fent-ne experiència personal; transmetre l'Evangeli de les Benaurances vivint-lo amb testimoniatge de credibilitat; glorificar i lloar el Senyor des de la pròpia vocació personal: aquesta és la nostra missió personal i eclesial.

Emprenem avui el camí d'un Any Nou compartint solidàriament *les alegries i esperances, les tristeses i angoixes de la gent del nostre temps, sobretot dels pobres i els qui sofreixen* (Gaudium et Spes nº 1), perquè així tothom pugui tastar que *la joia de l'Evangeli omple el cor i la vida sencera dels qui es troben amb Jesús* (Evangelii Gaudium nº 1).

Jose-Luis Arín Roig
Administrador diocesà

Aquest és el meu Fill, el meu estimat
(PARAULES DE VIDA -8- gener-2023)

Per commemorar, agrair i revifar el nostre bateig sacramental, som avui cridats a celebrar el baptisme de Jesús a mans de Joan el Baptista.

A tots els evangelis el relat del Baptisme de Jesús amb la proclamació de *la veu des del cel* fa de preludi al seu Ministeri públic.

L'evangelista Mateu és l'únic que explicita les reticències del Baptista que no volia admetre Jesús al seu baptisme de conversió dient: *Soc jo el qui necessito que tu em bategis. Com es que tu vens a mi?* El raonament és contundent: cada ritus baptismal té la força d'aquell de qui prové.

El diàleg de Jesús amb Joan respon a la qüestió de per què el Messies volgué rebre un baptisme definit com "de conversió i de penitència".

Jesús dona la resposta: *Convé que complim d'aquesta manera tot el que és bo de fer*: L'expressió de la versió litúrgica catalana "*tot el que és bo de fer*" descriu el text que literalment parla de "*tota justícia*", com sí ho diu la versió litúrgica castellana, indicant el projecte salvador de Déu. Quin pla de Déu pot reclamar que el Fill Unigènit de Déu es posi a la fila dels pecadors necessitats de penitència i conversió?

El discurs de Pere a casa de Corneli destaca que *Déu no fa diferències a favor d'uns o altres, perquè acull tothom qui creu en Ell i fa el bé*. Però també diu que *va adreçar la seva paraula a Israel anunciant-li l'Evangeli de la pau per Jesucrist, que és Senyor de tots*. Això preguem al Salm Responsorial: *Que Déu beneeixi el seu poble amb el do de la pau*.

La carta-homilia als hebreus comença recordant que *en els dies definitius Déu ens ha parlat en la persona del Fill, únic Gran Sacerdot (He 2,17-18) que calia fes en tot semblant als homes* per esdevenir així de debò *Gran Sacerdot digne de confiança*.

Cal entendre el baptisme de Jesús a mans del Baptista com una mostra més de la semblança del Fill de l'home amb els seus germans, els homes. Semblança desigual entre el baptisme *amb aigua* de Joan *vora el Jordà* i el sagrament del Baptisme *amb Esperit Sant i amb foc*, que prové de Crist i pel qual *hem esdevingut un mateix ésser amb Crist* (Catecisme nº 2565).

El sagrament del Baptisme transmet les notes humils del Servent del Senyor: *No crida ni alça la veu, no es fa sentir pels carrers*.

Avui rebre el Baptisme no té ressonància social, moltes famílies no li donen la importància que realment té. Cal una veritable conversió vers una consciència de fe cristiana sobre aquest sagrament.

Quan sant Pau parla de *ser batejats "en" Crist* o també "*en el nom*" de Crist sempre usa una expressió direccional penetrant que caldria traduir millor dient "*cap a dins de Crist*". Ho ensenya l'Església: *Pel Baptisme ens unim a la mort i la Resurrecció de Crist* (Catecisme 790).

Tots els batejats cap a dins de Crist us heu revestit de Crist (Gàlates 3,27) perquè en llenguatge bíblic el "vestit" indica la realitat profunda d'una persona que pot ser percebuda pels altres. Els revestits de Crist viuen la seva identitat sacramental de fills de Déu amb el testimoniatge d'una vida autènticament evangèlica.

En l'escena del baptisme de Jesús destaca l'afirmació teològica de què *el cel s'obrí* indicant que amb Jesús de Natzaret divinitat i humanitat s'han unit per sempre. *La veu des del cel* completa la presència trinitària amb el Pare Déu que declara solemnement "*Aquest es el meu Fill, el meu Estimat, en qui m'he complagut*" i l'Esperit de Déu que suaument *davalla com un colom* sobre Jesús de Natzaret.

Donem-ne gràcies a Déu pel Bateig rebut i evangelitzem positivament sobre la importància del primer sagrament.

José-Luis Arín Roig
Administrador Diocesà

Missioners des de la infància
(PARAULES DE VIDA – 15– gener- 2023)

L'autor dels capítols 40-49 del llibre d'Isaïes és un profeta que exerceix el seu Ministeri durant l'exili a Babilònia. Dins aquest bloc destaquen quatre Cants que prefiguren un personatge presentat com *el Servent del Senyor* i que configuren la imatge de Messies que farà realitat Jesús de Natzaret.

El 2n Cant (49,1-13) presenta un personatge singular amb missió a favor de tot un grup, *el poble d'Israel*; però en definitiva *el Senyor l'ha fet llum de tots els pobles perquè la seva salvació arribi d'un cap a l'altre de la terra*.

És la constant en l'estil de Déu: l'elegit és un particular que rep l'encàrrec diví, però el do de Déu no té destinació restringida sinó universal. Primer la missió afecta al *poble de Jacob-Israel*; però al final el marc de la missió s'eixampla fins arribar a ser constituït *llum de les nacions*.

És el dinamisme missioner inherent a la identitat cristiana. No podem viure la fidelitat personal a Déu sense un veritable neguit apostòlic perquè la Bona Nova de l'Evangelí arribi amb força a tots els pobles.

L'elegit ha sentit la crida de Déu en un moment històric determinat, però de fet Déu ja havia *format el seu Servent des del si de la mare*. La crida del Senyor, com acció de Déu, arrela en l'eternitat; tot i que la presa de consciència de l'elegit té lloc en un moment de la seva història personal.

Igualment *Pau, per voler de Déu, ha estat cridat a ser apòstol de Jesucrist*: en realitat Déu l'havia escollit *des de les entranyes de la mare* (Ga 1,15) però ell va sentir la crida de Déu *prop de Damasc* (Ac 9,3). No importa "on" té lloc la crida (*vora el llac de Galilea o en el camí prop de Damasc*), sempre i quan de debò sigui Crist el Senyor qui confia la missió apostòlica.

En presentar-se *cridat a ser apòstol de Jesucrist*, Saule de Tars no és cap visionari sinó que l'eficàcia del seu treball evangelitzador a Corint prova l'autenticitat del seu ser apòstol de Jesucrist.

El començament de la primera carta de Pau als cristians de Corint descriu els seus destinataris com *la comunitat de Déu que és a Corint*, encarnant l'Església universal; com a *cridats a ser-li consagrats* per la vocació universal a la santedat; i *en unió amb tots els qui invoquen el nom de Jesucrist* en comunió eclesial. Quina descripció més fidel de l'Església!

El Baptista, veient Jesús que venia, el proclama *l'Anyell de Déu*: títol que evoca el *Servent del Senyor que pren damunt seu el pecat del món* (Is 53,12); *l'Anyell vencedor* (Ap 17,14); *l'Anyell pasqual immolat* que és Crist (1Cor 5,7); i *l'Anyell dret i degollat* (Ap 5,6.12).

Quanta càrrega cristològica hi ha en les invocacions prèvies a la Comunió en l'Eucaristia quan aclamem *l'Anyell de Déu que lleveu el pecat del món demanant-li tingueu pietat de nosaltres i doneu-nos la pau!*

En el baptisme de Jesús, el baptista *-testimoni vingut a donar testimoni del qui és la Llum* (Jn 1,7)-dona fe: *He vist que l'Esperit baixava del cel i es posava damunt d'Ell*; així testimonia qui *bateja realment amb Esperit Sant*.

Dient que *jo no el coneixia*, no s'està referint al coneixement humà que el fill d'Elisabet podia tenir del fill de Maria de Natzaret sinó al coneixement profund de fe, que és do del qui *envià Joan a batejar amb aigua*.

En aquesta Jornada de la Infància Missionera visquem aquesta doble dimensió: educant els més petits de les nostres Comunitats en l'esperit missioner i pregant amb compromís cristià pels xiquets i xiquetes dels Països de Missió perquè els arribi amb força l'amor del Pare Déu.

José-Luis Arín Roig
Administrador Diocesà

Seduïts per la Paraula de Déu
(PARAULES DE VIDA – 22– gener- 2023)

El 20 de novembre 2016, acabat l'Any Sant de la Misericòrdia, el Papa Francesc a la Carta Apostòlica *Misericordia et Misera* (nº 7) proposava que cada Comunitat en un diumenge de l'Any Litúrgic renovés el seu compromís a favor de la difusió, coneixement i aprofundiment de la Sgda. Escripura: un diumenge dedicat enterament a la Paraula de Déu. El 30 de setembre de 2019 en la Carta Apostòlica *Aperuit illis* fixava el 3er diumenge durant l'Any com a “Diumenge de la Paraula”, enguany sota el lema “*Us anunciem allò que hem vist i sentit*” (1Jn 1,3).

Seguia així la línia del Magisteri Pontifici dels darrers anys, sobretot des de la Constitució Dogmàtica *Dei Verbum* del Concili Vaticà II; i la més recent l'Exhortació Apostòlica *Verbum Domini* on, com a cloenda del Sínode sobre la Paraula de Déu en la vida de l'Església, deia Benet XVI: “El fonament de tota espiritualitat cristiana autèntica i viva és la Paraula de Déu anunciada, proclamada, meditada i celebrada en l'Església” (nº 121).

A la 2ª Lectura d'avui proclamem el prec de Pau a la Comunitat de Corint: *Pel nom de Jesucrist, el nostre Senyor, us demano que aneu d'acord i que no hi hagi divisions entre vosaltres*. Com no veure-hi el clam de Nostre Senyor Jesucrist a tots els qui portem el nom de cristians? En la Pregària per la Unitat dels Cristians, confessem humilment el pecat de la divisió i ens adrecem confiadament a l'únic Senyor nostre que, per sant Pau, ens diu: *Estigueu ben units en una sola manera de pensar, la que fidelment prové de l'Únic que té paraules de Vida eterna* (Jn 6,69).

Davant la riquesa carismàtica de la comunitat de Corint, Pau no podia deixar de *donar gràcies a Déu* (1Co 1,49), però davant la divisió en grups no pot deixar de mostrar una postura crítica: *Crist està dividit?* Si el factor congregant dels cristians és Crist, conegut i acollit en la Tradició eclesial, s'hi deriva l'exigència ferma de la fidelitat amorosa a Ell i al seu Evangeli; així com l'exclusió enèrgica de qualsevol paper decisiu en personatges a qui alguns grups s'hi vulguin adherir.

La crida de Jesús als deixebles és fonamental per tots quatre evangelistes: cadascú, però, en dona una perspectiva diferent i complementària.

Lluc presenta la crida quan *Simó Pere*, així com *Jaume i Joan*, ja formen part de *la gent que s'apinyava per escoltar la paraula de Déu* (Lc 5,1s). Joan subratlla que la crida de Jesús arriba als destinataris pel testimoni engrescador dels qui ja coneixen i segueixen el Mestre Jesús (Jn 1,35s).

Marc i Mateu destaquen el nivell teològic del fet que *Jesús cridà els qui va voler* (Mc 3,15), convidant-los a esdevenir *pescadors d'homes* (Mt 4,19).

La crida a exercir d'apòstols-enviats del Senyor no es pot deslligar de l'anterior crida general: *Convertiu-vos que el Regne del cel és a prop*.

La vocació resta incompleta sense la resposta generosa i decidida dels cridats que *immediatament abandonares les xarxes i se n'anaren amb Ell*.

També avui el Senyor segueix cridant perquè *anunciem allò que hem vist i sentit*: amb anunci evangelitzador que inclogui el testimoni viu d'un estil de vida sinodalment evangèlic i també paraules de vida que *donin resposta a tothom qui us demani raó de la vostra esperança* (1Pe 3,15b).

Imitant així Jesús que *anava per tot Galilea, ensenyant a les sinagogues, predicant la Bona Nova del Regne i guarint entre la gent tota malaltia*.

Perquè la crida de l'Amo de la Vinya (Mt 20,1s) no esdevingui estèril ens cal viure amb orelles i cor ben oberts. La lectura orant de la Paraula de Déu ens permet d'escoltar de tot cor Déu que ens parla a cau d'orella, sentint-nos *seduïts* per la seva Paraula com el profeta Jeremies (Jer 20,7).

José-Luis Arín Roig
Administrador Diocesà

Déu sí té programa: les Benaurances
(PARAULES DE VIDA – 22– gener- 2023)

Quan reduïm la fe a simple sentimentalisme, fàcilment caiem en l'error de confondre l'amor a Déu amb un sentiment difús amb el qual podem pensar que ja l'estimem però sense cap exigència de fidelitat a un estil de vida que Ell ens hagi revelat i testimoniati.

En la Missa del dia de Nadal proclamàvem el Pròleg-Resum de l'evangeli de Joan acabant amb una solemne afirmació: *Déu, ningú no l'ha vist mai; Deu Fill Únic, que està en el si del Pare, és qui l'ha revelat* (Jn 1,19).

La conseqüència d'aquesta Revelació és que no hi pot haver autèntic amor fidel a Déu sense fidelitat al seu programa revelat. La fe cristiana no fa referència a un Déu totalment desconegut que no s'ha manifestat i que cadascú pot imaginar-se'l com li sembla, atribuint-li el projecte de vida i felicitat que hom prefereix.

L'evangelista Mateu en el 1er dels 5 grans Discursos en què organitza l'ensenyament de Jesús presenta el programa de Jesús: les Benaurances. La primera evidència és que Jesús proposa un camí de felicitat, responent al desig natural que Déu ha posat en el cor de l'ésser humà per atreure'l cap a Ell, l'únic que pot satisfer-lo plenament.

La singularitat del missatge de les Benaurances és el camí proposat, totalment contra-corrent del proposat pel món. Les Benaurances són el camí per a fer desaparèixer la infelicitat de tants germans nostres.

La primera benaurança, mare de totes les altres, parla dels *pobres en l'esperit*: expressió amb forta càrrega que correspon als *pobres del Senyor* (els *anawim* de l'A.T.) que converteixen la seva situació sociològica de pobresa en actitud religiosa de confiança en el pla de Déu.

En parlar de *pobresa* cal distingir bé la *pobresa-pecat*, filla de les injustícies humanes i contrària al pla de Déu; i la *pobresa-virtut*, filla de l'amor a Déu i als germans, que és l'instrument adequat per a vèncer les injustícies a què el pecat sotmet tants germans nostres.

Feliços els qui estan de dol perquè plorar amb el cor és privilegi dels qui estimen de debò; qui no estima de cor no sap plorar amb el cor.

Feliços els humils que viuen amb realisme tocant de peus a terra sense fer de la cobdícia la font de llurs aspiracions; *ells posseiran el país* i seran senyors entre els estimats del Senyor.

Feliços els qui tenen fam i set de ser justos buscant per damunt de tot la Justícia plena que és la voluntat de Déu; seran *feliços* ja ara a la terra i, en arribar a la Pàtria definitiva, *seran saciats* amb abundància.

Feliços els compassius perquè testimonien ser fills del Pare misericordiós (Lc 15,11s) i germans del Bon Samarità (Lc 10,25s).

Feliços els nets de cor perquè han descobert que *on ha abundat el pecat ha sobreabundat la gràcia* i saben ser-ne testimonis d'aquesta veritat.

Feliços els qui posen pau sense limitar-se a desitjar-la, reclamar-la als altres o suplicar-la a Déu; ells sí saben preparar els camins perquè Déu ompli cada dia més el nostre món amb la seva pau.

Feliços els perseguits pel fet de ser justos complint la voluntat de Déu perquè demostren ser fidels seguidors de Jesús de Natzaret. Qui pels camins de la vida fuig sistemàticament de tota creu de persecució o contracorrent està fugint del camí del Crucificat Ressuscitat.

La opció cristiana de fidelitat a Jesucrist es demostra creïble quan la nostra manera de viure crea interrogants d'estranyesa als qui ens envolten i entra en conflicte amb les estructures que afavoreixen situacions d'injustícia.

José-Luis Arín Roig
Administrador Diocesà

Empezamos 2023 en compañía de la Virgen María (PALABRAS DE VIDA – 1– enero- 2022)

Al proyectar un viaje o excursión, a menudo nos preguntamos: ¿en compañía de quién? Porque una buena compañía da seguridad y confianza.

La Liturgia nos invita a emprender el camino del Año Nuevo 2023 en la mejor compañía posible: la de María, Madre de Dios. Este año serán también muchas las ocasiones en las que nuestra plegaria eclesial será presidida por la Virgen María: normal también que así empezamos el año. La plegaria de hoy está empapada de la Bendición divina: *El Señor te bendiga y te proteja, ilumine su rostro sobre ti y te conceda su favor.*

Cuando nos dirigimos confiadamente al Señor, nos damos cuenta de que Él nos está mirando con ojos de amor misericordioso. La piadosa costumbre cristiana de bendecir imágenes, objetos, comidas busca orientarnos hacia Dios, el único que bien dice y bien hace. Los humanos sí somos capaces de buena dicción con palabras y promesas muy bien dichas, pero solo Dios nos bendice y nos hace el bien.

Dirigiendo la mirada hacia Dios y viendo la claridad de su mirada amorosa, contemplamos que, cuando llegó la plenitud del tiempo, envió Dios a su Hijo, nacido de mujer, nacido bajo la ley, para que recibiéramos la adopción filial: ¿qué tenía de especial aquella época para que santo Pablo hablara de plenitud del tiempo?

No fueron las circunstancias históricas de hace 2000 años en Palestina las que aportaron especial condición favorable al acontecimiento iniciado en Nazaret y culminado en Bet-Lehem; fue Dios quién, viniendo al mundo hecho-hombre, aportó plenitud a aquel momento histórico.

Con esta iniciativa divina se activa definitivamente el gran Proyecto de Dios: recuperarnos plenamente a la adopción filial y rescatarnos del vivir bajo la Ley que no podía darnos la plenitud que satisface el coro del hombre.

De esta condición de hijos tenemos una prueba que es también termómetro: si en positivo dejamos que en nuestros corazones el Espíritu de Jesucristo se dirija a Dios como Abba, Padre y nos haga tratar todo el mundo como hermanos.

También hoy en la Eucaristía rogamos especialmente por la Paz en el mundo: en 1956 el Papa Pablo VI instauraba la celebración de la Jornada por la Paz el primer día del año. Han pasado más de seis décadas y cada vez se hace más necesario y urgente rogar por la paz, que en definitiva es don de Dios.

Hoy en el evangelio contemplamos a los pastores, verdaderos modelos del auténtico discípulo de Cristo. A pesar de ser marginados en la sociedad de su tiempo, en la Economía de la Salvación tienen un lugar especial reservado para ellos.

Reciben el anuncio del ángel del Señor y acogen la Buena Noticia que se les anuncia: “Os ha nacido un Salvador, el Mesías, el Señor”; después fueron a Bet-Lehem y lo comprobaron con los propios ojos; esto les permitió contar fielmente su experiencia con tanto de gozo que todos los que lo oían se admiraban de su testimonio; y finalmente se volvieron a su trabajo dando gloria y alabanza a Dios.

Escuchar a Dios que nos habla mediante sus ángeles-mensajeros; acoger la Buena Nueva de Cristo haciendo experiencia personal; transmitir el Evangelio de las Bienaventuranzas viviéndolo con testimonio de credibilidad; glorificar y alabar el Señor desde la propia vocación personal: ésta es nuestra misión personal y eclesial.

Emprendemos hoy el camino de un Año Nuevo compartiendo solidariamente las alegrías y esperanzas, las tristezas y angustias de la gente de nuestro tiempo, sobre todo de los pobres y quienes sufren (Gaudium et Spes n.º 1), porque así todo el mundo pueda probar que la joya del Evangelio llena el corazón y la vida entera de quienes se encuentran con Jesús (Evangelii Gaudium n.º 1).

José-Luis Arín Roig
Administrador diocesano

Este es mi Hijo amado
(PALABRAS DE VIDA -8- enero-2023)

Para conmemorar, agradecer y reavivar nuestro bautismo sacramental, somos hoy llamados a celebrar el bautismo de Jesús a manos de Juan el Bautista.

En todos los evangelios el relato del Bautismo de Jesús con la proclamación de *la voz de los cielos* hace de preludeo a su Ministerio público.

El evangelista Mateo es el único que explicita las reticencias del Bautista que no quería admitir a Jesús en su bautismo de conversión diciendo: *Soy yo el que necesito que tú me bautices, ¿y tú acudes a mí?* El razonamiento es contundente: cada rito bautismal tiene la fuerza de aquel de quien proviene.

El diálogo de Jesús con Juan responde a la cuestión de por qué el Mesías quiso recibir un bautismo definido como “de conversión y de penitencia”.

Jesús da la respuesta: *Conviene que así cumplamos toda justicia*: indicando el proyecto salvador de Dios. ¿Qué plan de Dios puede reclamar que el Hijo Unigénito de Dios se ponga en la fila de los pecadores necesitados de penitencia y conversión?

El discurso de Pedro en casa de Cornelio destaca que *Dios no hace acepción de personas, sino que acepta al que lo teme y practica la justicia, sea de la nación que sea*. Pero también dice que *envió su palabra a los hijos de Israel, anunciando la Buena Nueva de la paz que traería Jesucristo, el Señor de todos*. Esto rogamus en el Salmo Responsorial: *El Señor bendice a su pueblo con la paz*.

La carta-homilía a los hebreos empieza recordando que *en esta etapa final, nos ha hablado por el Hijo*, único Gran Sacerdote (He 2,17-18) que *tenía que parecerse en todo a sus hermanos* para llegar a ser así de verdad Sumo Sacerdote *misericordioso y fiel*.

Debe entenderse el bautismo de Jesús a manos del Bautista como una muestra más del parecido del Hijo del hombre con sus hermanos, los hombres. Parecido desigual entre el bautismo *con agua* de Juan *en el Jordán* y el sacramento del Bautismo *con Espíritu Santo y fuego*, que proviene de Cristo y por el cual *nos hemos convertido en un mismo ser con Cristo* (Catecismo n.º 2565).

El sacramento del Bautismo transmite las notas humildes del Siervo del Señor: *No gritará, no clamará, no voceará por las calles*.

Hoy recibir el Bautismo no tiene resonancia social, muchas familias no le dan la importancia que realmente tiene. Hace falta una verdadera conversión hacia una conciencia de fe cristiana sobre este sacramento.

Cuando san Pablo habla de *ser bautizados “en” Cristo* o también *“en el nombre” de Cristo* siempre usa una expresión direccional penetrante que habría que traducir mejor diciendo *“hacia dentro de Cristo”*. Lo enseña la Iglesia: *Esto es particularmente verdad en el caso del Bautismo por el cual nos unimos a la muerte y a la Resurrección de Cristo* (Catecismo 790). *Todos los bautizados hacia dentro de Cristo os habéis revestido de Cristo* (Gálatas 3,27) porque en lenguaje bíblico el “vestido” indica la realidad profunda de una persona que puede ser percibida por los otros. Los revestidos de Cristo viven su identidad sacramental de hijos de Dios con el testimonio de una vida auténticamente evangélica.

En la escena del bautismo de Jesús destaca la afirmación teológica de que *se abrieron los cielos* indicando que con Jesús de Nazaret divinidad y humanidad se han unido por siempre jamás. *La voz de los cielos* completa la presencia trinitaria con el Padre Dios que declara solemnemente *“Este es mi Hijo amado, en quien me complazco”* y el Espíritu de Dios que suavemente *bajaba como una paloma y se posaba sobre Jesús de Nazaret*.

Demos gracias a Dios por el Bautismo recibido y evangelicemos positivamente sobre la importancia del primer sacramento.

José-Luis Arín Roig
Administrador Diocesano

Misioneros desde la infancia (PALABRAS DE VIDA – 15– enero- 2023)

El autor de los capítulos 40-49 del libro de Isaías es un profeta que ejerce su Ministerio durante el exilio en Babilonia. Dentro de este bloque destacan cuatro Cantos que prefiguran un personaje presentado como *el Siervo del Señor* y que configuran la imagen del Mesías que hará realidad Jesús de Nazaret.

El 2º Canto (49,1-13) presenta a un personaje singular con misión a favor de todo un grupo, *el pueblo de Israel*; pero en definitiva el Señor le dice: *te hago luz de las naciones, para que mi salvación alcance hasta el confín de la tierra.*

Es la constante en el estilo de Dios: el elegido es un particular que recibe el encargo divino, pero el don de Dios no tiene destino restringido sino universal. Primero la misión afecta al pueblo de *Jacob-Israel*; pero al final el marco de la misión se ensancha hasta llegar a ser constituido *luz de las naciones.*

Es el dinamismo misionero inherente a la identidad cristiana. No podemos vivir la fidelidad personal a Dios sin una verdadera inquietud apostólica para que la Buena Nueva del Evangelio llegue con fuerza a todos los pueblos.

El elegido ha oído la llamada de Dios en un momento histórico determinado, pero de hecho Dios ya le *formó desde el vientre como siervo suyo.* La llamada del Señor, como acción de Dios, arraiga en la eternidad; aunque la toma de conciencia del elegido tiene lugar en un momento de su historia personal.

Igualmente Pablo, por querer de Dios, *ha sido llamado a ser apóstol de Jesucristo: en realidad Dios le había escogido desde las entrañas de la madre* (Ga 1,15) pero él sintió la llamada de Dios cerca de Damasco (Hch 9,3). No importa “dónde” tiene lugar la llamada (*cerca del lago de Galilea o en el camino cerca de Damasco*), siempre y cuando de verdad sea Cristo el Señor quien confía la misión apostólica.

Al presentarse *llamado a ser apóstol de Jesucristo*, Saulo de Tarso no es ningún visionario sino que la eficacia de su trabajo evangelizador en Corinto prueba la autenticidad de su ser apóstol de Jesucristo.

El comienzo de la primera carta de Pablo a los cristianos de Corinto describe a sus destinatarios como la *comunidad de Dios que está en Corinto*, encarnando a la Iglesia universal; como *llamados a serle consagrados* por la vocación universal a la santidad; y *en unión con todos los que invocan el nombre de Jesucristo* en comunión eclesial. ¡Qué descripción más fiel de la Iglesia!

El Bautista, viendo a Jesús que venía, lo proclama el *Cordero de Dios*: título que evoca *al Siervo del Señor que tomó el pecado de muchos* (Is 53,12); *el Cordero vencedor* (Ap 17,14); *nuestra víctima pascual: Cristo* (1Cor 5,7); y *el Cordero de pie, como degollado* (Ap 5,6-12).

¡Cuánta carga cristológica hay en las invocaciones previas a la Comunión en la Eucaristía cuando aclamamos *al Cordero de Dios que quita el pecado del mundo*, pidiéndole ten piedad de nosotros y danos la paz!

En el bautismo de Jesús, el bautista – *que venía como testigo, para dar testimonio de la luz* (Jn 1,7)- da fe: *He contemplado al Espíritu que bajaba del cielo como una paloma, y se posó sobre él; así atestiguo de quien bautiza realmente con Espíritu Santo.*

Diciendo que *yo no le conocía*, no se está refiriendo al conocimiento humano que el hijo de Isabel podía tener del hijo de María de Nazaret sino al conocimiento profundo de fe, que es don del que *envió a Juan a bautizar con agua.*

En esta Jornada de la Infancia Misionera vivamos esta doble dimensión: educando a los pequeños de nuestras Comunidades en el espíritu misionero y orando con compromiso cristiano por los niños de los Países de Misión para que les llegue con fuerza el amor del Padre Dios.

José-Luis Arín Roig
Administrador Diocesano

Seducidos por la Palabra de Dios
(PALABRAS DE VIDA – 22– enero- 2023)

El 20 de noviembre de 2016, acabado el Año Santo de la Misericordia, el Papa Francisco en la Carta Apostólica *Misericordia et Misera* (n.º 7) proponía que cada Comunidad en un domingo del Año Litúrgico renovara su compromiso a favor de la difusión, conocimiento y profundización de la Sgda. Escritura: un domingo dedicado enteramente a la Palabra de Dios. El 30 de septiembre de 2019 en la Carta Apostólica *Aperuit illis* fijaba el 3.er domingo del Año como “Domingo de la Palabra”, esta vez bajo el lema “*Eso que hemos visto y oído, os lo anunciamos*” (1Jn 1,3).

Seguía así la línea del Magisterio Pontificio de los últimos años, sobre todo desde la Constitución Dogmática *Dei Verbum* del Concilio Vaticano II; y la más reciente la Exhortación Apostólica *Verbum Domini* donde, como conclusión del Sínodo sobre la Palabra de Dios en la vida de la Iglesia, decía Benedicto XVI: “El cimiento de toda espiritualidad cristiana auténtica y viva es la Palabra de Dios anunciada, proclamada, meditada y celebrada en la Iglesia” (n.º 121).

En la 2ª Lectura de hoy proclamamos el ruego de Paz a la Comunidad de Corinto: *Os ruego, hermanos, en nombre de nuestro Señor Jesucristo, que digáis todos lo mismo y que no haya divisiones entre vosotros. ¿Cómo no ver el clamor de Nuestro Señor Jesucristo hacia todos los que llevamos el nombre de cristianos? En la Oración por la Unidad de los Cristianos, confesamos humildemente el pecado de la división y nos dirigimos confiadamente al único Señor nuestro que, mediante San Pablo, nos dice: Estad bien unidos con un mismo pensar, el que fielmente proviene del Evangelio del Único que tiene palabras de vida eterna* (Jn 6,69).

Ante la riqueza carismática de la comunidad de Corinto, Pablo no podía dejar de *dar gracias a Dios* (1Co 1,49), pero ante la división en grupos no puede dejar de mostrar una postura crítica: *¿Está dividido Cristo?* Si el factor congregante de los cristianos es Cristo, conocido y acogido en la Tradición eclesial, de ello se deriva la exigencia firme de la fidelidad amorosa a Él y a su Evangelio; así como la exclusión enérgica de cualquier papel decisivo en personajes a quienes algunos grupos se quieran adherir.

El llamamiento de Jesús a los discípulos es fundamental para los cuatro evangelistas: cada cual, pero, muestra una perspectiva diferente y complementaria.

Lucas presenta el llamamiento cuando *Simón Pedro*, así como *Santiago y Juan*, ya forman parte de *la gente que se agolpaba en torno a él para oír la palabra de Dios* (Lc 5,1s). Juan subraya que el llamamiento de Jesús llega a los destinatarios por el testimonio alentador de quienes ya conocen y siguen al Maestro Jesús (Jn 1,35s).

Marcos y Mateo destacan el nivel teológico del hecho de que Jesús *llamó a los que quiso* (Mc 3,15), invitándolos a hacerlos *pescadores de hombres* (Mt 4,19).

El llamamiento a ejercer de apóstoles-enviados del Señor no se puede desatar del anterior llamamiento general: *Convertíos, porque está cerca el reino de los cielos*.

La vocación permanece incompleta sin la respuesta generosa y decidida de los llamados que inmediatamente dejaron las redes y lo siguieron.

También hoy el Señor sigue gritando porque anunciamos *eso que hemos visto y oído*: con anuncio evangelizador que incluya el testimonio vivo de un estilo de vida sinodalmente evangélico y también palabras de vida que den respuesta *a todo el que os pida una razón de vuestra esperanza* (1Pe 3,15b).

Imitando así a Jesús que *recorría toda Galilea, enseñando en sus sinagogas, proclamando el evangelio del reino y curando toda enfermedad y toda dolencia en el pueblo*. Para que el llamamiento del Propietario de la Viña (Mt 20,1s) no resulte estéril tenemos que vivir con orejas y corazón bien abiertos. La lectura orante de la Palabra de Dios nos permite escuchar de todo corazón a Dios que nos habla al oído, sintiéndonos *seducidos* por su Palabra como el profeta Jeremías (Jer 20,7).

José-Luis Arín Roig
Administrador Diocesano

Dios sí tiene programa: las Bienaventuranzas

(PALABRAS DE VIDA – 22– enero- 2023)

Cuando reducimos la fe a un simple sentimentalismo, fácilmente caemos en el error de confundir el amor a Dios con un sentimiento difuso con el cual podemos pensar que ya lo amamos pero sin ninguna exigencia de fidelidad a un estilo de vida que Él nos haya revelado y testimoniado. En la Misa del día de Navidad proclamábamos el Prólogo-Resumen del evangelio de Juan acabando con una solemne afirmación: *A Dios nadie lo ha visto jamás: Dios unigénito, que está en el seno del Padre, es quien lo ha dado a conocer* (Jn 1,19).

La consecuencia de esta Revelación es que no puede haber auténtico amor fiel a Dios sin fidelidad a su programa revelado. La fe cristiana no hace referencia a un Dios totalmente desconocido que no se ha manifestado y que cada cual puede imaginárselo como le parece, atribuyéndole el proyecto de vida y felicidad que cada uno prefiere.

El evangelista Mateo en el 1.º de los 5 grandes Discursos en que organiza la enseñanza de Jesús presenta el programa de Jesús: las Bienaventuranzas. La primera evidencia es que Jesús propone un camino de felicidad, respondiendo al deseo natural que Dios ha puesto en el corazón del ser humano para atraerlo hacia Él, el único que puede satisfacerlo plenamente. La singularidad del mensaje de las Bienaventuranzas es el camino propuesto, totalmente a contracorriente del propuesto por el mundo. Las Bienaventuranzas son el camino para hacer desaparecer la infelicidad de tantos hermanos nuestros.

La primera bienaventuranza, madre de todas las otras, habla de los *pobres en el espíritu*: expresión con fuerte carga que corresponde a los pobres del Señor (los anawim del A.T.) que convierten su situación sociológica de pobreza en actitud religiosa de confianza en el plan de Dios. Al hablar de *pobreza* hay que distinguir bien entre la *pobreza-pecado*, hija de las injusticias humanas y contraria al plan de Dios; y la *pobreza-virtud*, hija del amor a Dios y a los hermanos, que es el instrumento adecuado para vencer las injusticias a que el pecado somete a tantos hermanos nuestros.

Bienaventurados los que lloran porque llorar con el corazón es privilegio de quienes aman de verdad; quien no ama de corazón no sabe llorar con el corazón.

Bienaventurados los mansos que viven con realismo teniendo los pies en la tierra sin hacer de la codicia la fuente de sus aspiraciones; *ellos heredarán la tierra* y serán señores entre los estimados del Señor.

Bienaventurados los que tienen hambre y sed de justicia buscando por encima de todo la Justicia llena que es la voluntad de Dios; serán felices ya ahora en la tierra y, al llegar a la Patria definitiva, *quedarán saciados* con abundancia.

Bienaventurados los misericordiosos porque testimonian ser hijos del Padre misericordioso (Lc 15,11s) y hermanos del Buen Samaritano (Lc 10,25s).

Bienaventurados los limpios de corazón porque han descubierto que *donde abundó el pecado, sobreabundó la gracia* y saben ser testigos de esta verdad.

Bienaventurados los que trabajan por la paz sin limitarse a desearla, reclamarla a los otros o suplicarla a Dios; ellos sí saben preparar los caminos para que Dios llene cada día más nuestro mundo con su paz.

Bienaventurados los perseguidos por causa de la justicia, cumpliendo la voluntad de Dios demuestran ser fieles seguidores de Jesús de Nazaret. Quien por los caminos de la vida huye sistemáticamente de toda cruz de persecución o contracorriente está huyendo del camino del Crucificado Resucitado.

La opción cristiana de fidelidad a Jesucristo se demuestra creíble cuando nuestra manera de vivir crea interrogantes de extrañeza a quienes nos rodean y entra en conflicto con las estructuras que favorecen situaciones de injusticia.

José-Luis Arín Roig
Administrador Diocesano

Disposicions a recordar**Any 2023****A) Disposicions Generals****1. Codi de Dret Canònic.**

Als despatxos parroquials ha d'haver-hi sempre a mà un exemplar del Codi de Dret Canònic.

2. Butlletí oficial del bisbat.

És l'òrgan oficial de la Diòcesi, que publica els documents i intervencions del Bisbe en la seva funció de Magisteri, els decrets o disposicions referents a l'acció pastoral, de govern i administració, i els comunicats de la Santa Seu, Conferència Episcopal Espanyola, Tarraconense, i legislació civil, que afecten a la vida de la comunitat eclesial diocesana.

El Butlletí està obert a publicar en les seves pàgines les informacions, cròniques, notícies d'interès general o particular, relacionades amb els arxiprestats, parròquies, comunitats religioses, associacions, etc. sempre que s'enviïn al director del Butlletí amb temps suficient.

3. Relatio: De statu Dioecesis Dertosensis

Els rectors de les parròquies han d'enviar al Bisbat el full "*De statu Dioecesis Dertosensis*" en el que s'informa de les estadístiques de l'any anterior referents a la vida sacramentària (baptismes, primeres comunions, confirmacions, uncions de malalts, matrimonis) de les exèquies, catequesi i grups de formació, així com del nombre i horaris de Misses i de la participació dels fidels. Aquest full, necessari per les informacions que el bisbat envia a la Secretaria d'Estat i a la Conferència Episcopal Espanyola, cal enviar-lo no més tard del dia 18 de gener.

4. Arxius i assentaments en llibres parroquials.

Recordem als rectors de parròquies que:

- a) Cal tenir molta cura de l'arxiu parroquial per tal d'evitar la pèrdua o destrucció dels documents que s'hi guarden.
- b) Cada cop és més necessari, per les repercussions futures, procedir amb diligència a l'hora de complimentar els diferents assentaments, anotacions i altres tràmits administratius parroquials. En cas de dubte, si us plau, consulteu a la Secretaria General.
- c) Recordem la "nota sobre obertura i tancament", publicada al Butlletí de l'any 2003, dels llibres parroquials que menciona el Codi de Dret Canònic, és a dir, els de Baptismes, Matrimonis i Defuncions (c. 535,§) així com també el de Confirmacions, segons pràctica consuetudinària entre nosaltres. Reproduïm la nota a continuació.

4.1.- Obertura de llibres nous.

Tots els Llibres sacramentals han d'anar "oficialitzats" des del Bisbat, tant els ja enviats com els que es sol·liciten posteriorment.

Tot Rector (o Administrador Parroquial) diligenciarà l'obertura dels quatre Llibres Parroquials (Baptismes, Confirmacions, Matrimonis, Defuncions) de la forma següent:

- a) S'ompliran, a la primera pàgina impresa del Llibre, les dades d'identificació: Diòcesi, Parròquia, Població, Número (el que correspongui a l'ordre de l'Arxiu Parroquial).
- b) S'identificarà al llom extern del Llibre tancat el número d'ordre corresponent al Llibre per a la seva localització al prestatge.
- c) Es completaran les dades d'identificació de Parròquia i Població a la "Diligència de reconeixement oficial" que porta des del Bisbat.
- d) S'ompliran les dades de "Diligència d'obertura"

4.2.-Tancament de Llibres antics.

Per al tancament de Llibres Sacramentals antics, actualment en ús, es procedirà de la següent manera:

- a) Es complimentarà la corresponent "Diligència de tancament" del Llibre amb l'imprès corresponent.
- b) Aquest imprès, un cop complimentat, s'adherirà (amb pegament, no grapes) al llom (part interior) de la pàgina de l'última partida inscrita al Llibre.
- c) A partir de l'última inscripció es traçarà una ratlla en diagonal sobre cada una de les restants partides fins el final del Llibre.
- d) **Important!** En el cas de què hi hagi inscripcions sacramentals pendents d'assentament: es fotocopiarà una pàgina d'inscripció en blanc del Llibre nou; es farà assentament de la inscripció pendent; s'adherirà aquest full (o fulls) al final del Llibre antic i s'adherirà la "Diligència de tancament" del Llibre tal com s'ha exposat a l'apartat anterior, lletra b).

5. Confraries i associacions de fidels

Al Butlletí Oficial del Bisbat (BOB) de l'any 2015, pp. 735-740, trobareu la Documentació que cal presentar al Registre d'Entitats Religioses (RER) del ministeri de Justícia, per la inscripció, modificació d'estatuts o de representants legals i cancel·lació tant d'ASSOCIACIONS com de FUNDACIONS canòniques

6. Abandonament de la fe catòlica.

Cal distingir entre "exercir el dret d'oposició i/o cancel·lació de dades" i el fet "abandonar la fe catòlica" (apostatatar). Sovint es confon.

1.- **Pel que fa al dret d'oposició i cancel·lació de dades**, del que en parla la llei orgànica 15/1999, cal recordar que els llibres de Baptismes i els altres llibres sacramentals no són fitxers en el sentit en què es consideren en la llei O. 15/1999; per la qual cosa no estan subjectes a la legislació en matèria de protecció de dades. [Cf. Sentència de 19 de setembre de 2008 del Tribunal Suprem, confirmada per la del 10 d'octubre de 2008]. També el Tribunal Constitucional s'ha pronunciat, no admetent el recurs d'empara 9929-2008 promogut per l'Agència Espanyola de Protecció de Dades (AEPD), en contencions sobre cancel·lació de dades que contenen els llibres sacramentals [Auto 20/2011, de 28 febrer 2011.- BOE, núm.75, dimarts 29 de març de 2011, Sec TC. Pàg. 188]. No es pot fer, doncs, cap anotació marginal en aquest sentit. Molt menys, eliminar o cancel·lar les dades.

2.- **En relació a l'apostasia**, també ha variat la normativa eclesiàstica en aquesta matèria. Fins al 2009, es requeria un "acte formal" a l'hora d'acceptar la defecció de l'Església, o apostasia. [Cfr. Consell Pontifici per als textos legislatius. Comunicat sobre el "*actus formalis defectionis ab Ecclesia catholica*" de 13 de març de 2006]. Aquest "acte formal de separació de l'Església" ha estat

suprimit al Codi de Dret Canònic [c. 1086 § 1; c. 1117; c. 1124]. No existeix, doncs, aquest requisit des del 26 d'octubre de 2009 [Cf. Carta apostòlica en forma de "Motu proprio" *Omnium in mentem*. publicat al nostre BOBT, 2010, pp. 68-71]; amb la qual cosa, l'apostasia queda relegada a l'actitud personal de cadascú. Segueix, però, sent veritat que l'apostasia consisteix a "rebutjar totalment la fe cristiana" [c. 751]. Un cristià pot ser apòstata, però sense exigir l'acte formal. Com apòstata, incorrerà en l'excomunió *latae sententiae*, és adir, de forma automàtica [c. 1364, §1] amb totes les conseqüències d'una excomunió. Són aquestes: Exclusió dels sagraments (cc. 1331 §1 2n, i 915). Privació de les exèquies eclesiàstiques, si no s'ha donat algun senyal de penediment abans de la mort (c 1184 §1). Exclusió de ser padrí/madrina en el baptisme i en la confirmació (cc. 874 §1 4t, i 893 §1). Necessitat de llicència de l'Ordinari del lloc perquè pugui ser admès al matrimoni canònic (c. 1071 §1 5è)

Consultat el cas a la Comissió Jurídica de la Conferència Episcopal Espanyola, ens va dir que, havent estat suprimit "l'acte formal de defecció de l'Església", no es pot exigir aquesta formalitat als qui demanen un reconeixement de la seva defecció o apostasia.

3.- Davant d'aquesta problemàtica, com ja fèiem fins ara, és convenient que les peticions de cancel·lació de dades i d'apostasia que arribin a les parròquies les remeti el Rector a la Secretaria General del Bisbat, sempre que l'interessat sigui resident al territori diocesà. Si està domiciliat en territori d'una altra diòcesi, se'l pot remetre a ella directament, perquè és el domicili, no el lloc on va estar batejat, el que determina quina diòcesi ho ha de fer. Si fa el cas, el Secretari General rebrà la sol·licitud i contestarà. Res més. No caldrà fer cap nota marginal al llibre de Baptismes, com recomanen els nostres bisbes. Això no obstarà per a què, des de la Secretaria General, es pugui "informar" a la parròquia, la qual guardarà la informació, de forma secreta, per aplicar-la, en compliment de les conseqüències que es deriven segons el Dret Canònic.

7.- Orientacions de la CEE sobre els llibres sacramentals parroquials ¹

Com ja vam informar al BOBT, 2010, pp. 321-326, la XCVa. Assemblea Plenària de la Conferència Episcopal Espanyola, de 23 d'abril de 2010, va aprovar un text orientatiu sobre els llibres sacramentals. El reproduïm aquí per tal de tenir-lo a mà al despatx parroquial.

La Iglesia, que ha sido adelantada en el moderno Derecho registral, tiene que seguir velando para asegurar la exactitud y conservación de sus Registros, así como para garantizar su función de dar la necesaria publicidad a los datos en ellos contenidos, y facilitar su acceso a quienes tengan un interés legítimo.

Los modernos medios de reproducción y comunicación facilitan sobremanera la posibilidad de falsificación de documentos o su manipulación, así como su difusión indiscriminada, con el consiguiente peligro de atentar contra la seguridad jurídica y el derecho a la intimidad de los fieles.

Uno de los derechos reconocidos a todos los fieles es el derecho a la protección de su propia intimidad (cf. c. 220). Por eso la Iglesia siempre ha procurado que los datos personales de los fieles que obran en su poder a través de los diversos libros parroquiales, fueran diligentemente custodiados y sólo se pudieran proporcionar a quienes tuvieran un interés legítimo en su conocimiento (cf. cc. 383, 384 y 470 CIC'17). Coincide en esto con la moderna sensibilidad que ha llevado a muchos países a crear las respectivas Agencias de Protección de Datos Personales.

Asegurar la permanencia e inalterabilidad de los datos, así como su oportuna confidencialidad, aconseja que los registros parroquiales se sigan llevando en los libros tradicionales. En efecto, no es seguro que los medios técnicos actuales garanticen la permanencia de los datos recogidos y editados

¹ Atenció! Cal tenir molta cura a l'hora d'acceptar ofertes d'informatització dels llibres sacramentals. Encara que la Conferència Episcopal Espanyola només orienta i aconsella, les seves orientacions tenen el sentit d'avisar-nos per tal de no caure en el perill de què, un cop digitalitzats, els llibres siguin considerats "fitxers" i, per tant, estiguin sotmesos a la llei de Protecció de dades.

por medios informáticos.² Además, la llevanza tradicional constituye una garantía ulterior para salvaguardar su genuina naturaleza, puesto que su informatización podría hacerlos susceptibles, en determinados casos, de calificarlos como ficheros, sujetos a una normativa estatal ajena a su verdadero carácter, que no sólo es jurídico e histórico, sino también pastoral.

Aunque sean muchos los celosos pastores que ya observen las cautelas pertinentes, la Conferencia Episcopal, ha considerado conveniente emanar las presentes Orientaciones de modo que se facilite a los párrocos unos criterios uniformes en un tema tan importante.

7.1.- De los libros sacramentales y sus responsables.

1. En cada Parroquia se han de llevar los libros sacramentales establecidos por el Derecho, al menos el de Bautismos, Matrimonios, Difuntos (cf. c. 535 § 1) y Confirmaciones (cf. I Decreto CEE, art. 5).
2. El encargado de los libros sacramentales parroquiales es el Párroco. El Párroco puede delegar esta función en un Vicario Parroquial. Para que otra persona distinta del Vicario Parroquial ostente esa responsabilidad deberá tener delegación escrita del Sr. Obispo o Vicario General.
3. Sólo las personas a las que se refiere el número anterior están legitimadas para firmar las partidas sacramentales.
4. Los libros sacramentales forman parte de los archivos parroquiales protegidos por lo establecido en el artículo I.6 del Acuerdo sobre Asuntos Jurídicos entre la Santa Sede y el Estado español, por lo que se puede denegar el acceso a cualquier autoridad civil no autorizada por el Ordinario.
5. Los libros sacramentales no son ficheros, en el sentido del artículo 3 b) de la Ley Orgánica 15/1999 de Protección de Datos de Carácter Personal, por lo que no hay que comunicar su existencia al Registro General de Protección de Datos.
6. Se aconseja vivamente que los libros parroquiales que en el momento de su cierre tengan una antigüedad superior a los cien años se depositen en el Archivo histórico diocesano, sin perjuicio de la propiedad, que seguirá siendo de la parroquia, y se acreditará mediante el correspondiente certificado, que se unirá al Inventario parroquial.

7.2.- De las anotaciones y notas marginales.

7. Las anotaciones en los libros sacramentales contendrán todos los datos previstos en la legislación tanto general como particular (cf. cc. 877, 895, 1121, etc.).
8. En el libro de Bautismos, en su caso, se efectuarán notas marginales en las que se haga constar la recepción de la Confirmación, y lo referente al estado de los fieles por razón del matrimonio, de la adopción, del orden sagrado, de la profesión perpetua en un instituto religioso y del cambio de rito (cf. c. 535 § 2).
9. En el libro de Matrimonios, en su caso, se efectuarán notas marginales en las que se haga constar, de forma sucinta, la convalidación, la declaración de nulidad o la resolución pontificia de disolución de matrimonio rato y no consumado.

² Atención a las ofertas de informatización-digitalización de los libros sacramentales. Aunque la C.E.E. sólo aconseja y orienta, sus consejos tienen sentido para no caer en el peligro de que, una vez digitalizados, los libros sacramentales sean considerados "ficheros" y, por tanto, estén sometidos a la ley de protección de datos.

7.3.- Llevanza de los libros.

10. Los libros, en soporte de papel, podrán ser libros ordinarios de registro, o bien editados con esta finalidad. En todo caso se excluyen los libros formados por impresos editados y cumplimentados por ordenador.
11. Es necesario que el Párroco dé comienzo y cierre a todo libro sacramental. Para darle comienzo debe señalarse este hecho brevemente en su primer folio, haciendo constar la fecha, los datos identificativos esenciales del Encargado del libro, número de páginas del libro, etc. Igualmente, al darle cierre, pero en la siguiente página a la última escrita. En ambos casos se debe fechar, firmar y sellar la página correspondiente.
12. Los datos han de escribirse con rotulador de tinta líquida o pluma estilográfica, nunca con bolígrafos ordinarios o derivados.
13. Si al extender un extracto o certificado, no se conoce alguno de los datos solicitados, el espacio (también en el caso de notas marginales) no se debe dejar en blanco, sino cruzarse con una línea diagonal con el fin de evitar una eventual manipulación.
14. Si dentro de un libro se han dejado involuntariamente una o varias páginas en blanco, deben anularse cubriéndolas de lado a lado mediante una única raya en diagonal, con la misma finalidad expresada en el número anterior.
15. En el caso de que, al inscribir, anotar, o certificar se haya cometido algún error material, no debe sobrescribirse o utilizar líquidos de borrar, sino invalidar la palabra o palabras incorrectas trazando una leve línea recta sobre ellas y delimitarlas entre paréntesis para, a continuación, indicar, siempre en nota a pie de página, la validez de la corrección con la palabra «Vale», firmando posteriormente la nota. En caso contrario podría ponerse en duda su autenticidad.
16. El documento sólo quedará validado con la firma manuscrita, legible, y el sello de la Parroquia.
17. Es aconsejable el uso de tinta de color para el tampón de sellado. Es necesario que la impronta del sello se superponga a una parte de la firma o del texto con el fin de prevenir posibles manipulaciones.
18. Los datos requeridos en los libros sacramentales han de ser cumplimentados con extrema diligencia, a mano y con letra clara y legible, incluyendo los correspondientes índices ordenados alfabéticamente por apellidos. Sólo estos manuscritos tienen valor oficial.
19. Para cualquier rectificación o alteración de partidas, sean errores, omisiones o cambios efectuados en el Registro Civil, se requiere la autorización del Ordinario. Cada cambio o alteración se hará constar en la partida consignando, al menos, la referencia del documento que acredite dicha modificación.

7.4.- Expedientes matrimoniales.

20. Todos los expedientes matrimoniales deben conservarse en el archivo parroquial. Una vez agrupados por años, han de numerarse correlativamente y, posteriormente, han de guardarse en cajas de archivo.
21. Las notificaciones recibidas con la indicación de haber sido cumplimentadas en su respectivo Libro de Bautismos, deben ser archivadas en el correspondiente expediente matrimonial, ya numerado en la forma descrita.
22. Las copias de los expedientes matrimoniales destinados a otras Diócesis se enviarán a través de la propia Curia diocesana, que será quien los transmita a la Curia de destino.

7.5.- Conservación y custodia de los libros.

23. Los libros parroquiales se custodiarán en el archivo parroquial, en un armario que proporcione las necesarias garantías de conservación y seguridad, y siempre bajo llave. Sólo el Párroco o su delegado tendrán acceso al armario.
24. En el caso de unidades pastorales formadas por diversas parroquias, los libros parroquiales podrán conservarse en el archivo de una de ellas, con el consentimiento del Obispo.

7.6.- Acceso y consulta de los libros.

25. Corresponde al Párroco o al delegado de acuerdo con lo establecido en el n. 2 expedir certificaciones o copias autorizadas de los asientos o anotaciones registrales referentes al fiel que las solicite.
26. Los certificados o extractos pueden extenderse bien escritos a mano o mecanografiados, pero siempre cumplimentados en el modelo propio de la Diócesis y validados por la firma del Párroco o del delegado de acuerdo con el n. 2, y por el sello parroquial. Los certificados que hayan de producir efectos fuera de la Diócesis han de ser legalizados por el Ordinario. En el caso de que vayan redactados en una lengua no oficial en la Diócesis de destino, se acompañarán de traducción al español.
27. Todos los fieles tienen derecho a recibir personalmente certificaciones o copias autorizadas de aquellos documentos contenidos en los libros parroquiales que, siendo públicos por su naturaleza, se refieran a su estado personal.
28. El interesado, salvo que sea conocido personalmente por el Párroco o el delegado conforme al n. 2, deberá acreditar documentalmente su personalidad, e indicar el fin para el que se solicita la certificación.
29. Podrán expedirse también certificaciones o copias cuando el interesado lo solicite a través del propio cónyuge, padres, hermanos, hijos o procurador legal. En estos casos el interesado deberá, además, indicar los datos identificativos del pariente o procurador y acreditarlos documentalmente.
30. No se expedirán certificaciones o copias autorizadas cuando no quede acreditado el interés legítimo y la personalidad del interesado y, en su caso, del familiar o procurador. Se ha de guardar copia del documento que acredite los referidos datos del interesado y del familiar o procurador.
31. Salvo que disponga otra cosa el Ordinario, la documentación relativa a los registros sacramentales de los últimos cien años ha de quedar cerrada a la libre y pública consulta, ya que es reservada por su propia naturaleza. A partir de esa fecha pasará a considerarse *documentación histórica*.
32. Las solicitudes de datos con finalidades genealógicas referidos a los últimos cien años sólo se atenderán cuando el interesado recabe datos sobre sus ascendientes directos hasta el segundo grado inclusive.
33. En ningún caso se debe permitir la consulta directa, manipulación, grabación o reproducción total o parcial de los libros sacramentales que se encuentren en las parroquias.
34. La microfilmación, digitalización, o cualquier otra iniciativa de tratamiento global o parcial del archivo requerirá la autorización escrita del Obispo.
35. Los libros parroquiales no podrán sacarse del archivo parroquial, salvo en los casos mencionados en el número 24.

Aviso. Cualquier duda sobre la oportunidad de extender certificados o copias autorizadas de los libros sacramentales habrá de consultarse con el Ordinario.

B) Sagraments

1.- El Baptisme.

BAPTISME D'INFANTS

Preparació

1. El rector, personalment o a través d'altres persones, ha de procurar que els pares ³ de l'infant que ha de ser batejat, i també els qui han d'assumir la funció de padrins, siguin degudament instruïts sobre el significat d'aquest sagrament i les obligacions que comporta (c. 851, 2).
2. Els pares tenen l'obligació de procurar que els infants siguin batejats dintre de les primeres setmanes del seu naixement. Per això, el més aviat possible, aniran a trobar el rector per demanar-li el sagrament per al seu fill i preparar-s'hi degudament (c. 867, 1) (Sínode Diocesà, 80). Si l'infant es troba en perill de mort, ha de ser batejat sense demora (c. 867, 2).
3. Per tal que un infant sigui batejat lícitament, cal que: els pares, o al menys un d'ells o el qui legítimament els supleixi, hi consentin; hi hagi esperances fonamentades que serà educat en la religió catòlica; si no n'hi ha cap, el baptisme ha de ser diferit un cop advertit el motiu als pares.
4. L'infant de pares catòlics, i fins i tot de no-catòlics, en perill de mort rep lícitament el baptisme, àdhuc contra la voluntat dels pares (c. 868). L'infant expòsit o trobat ha de ser batejat, si després d'una acurada investigació no en consta el baptisme (c. 870).
5. Tant com sigui possible, els fetus abortius, si viuen, han de ser batejats (c. 871). Quan hi ha dubtes sobre si algú està batejat, o si el baptisme ha estat conferit vàlidament, i el dubte persisteix després d'una investigació seriosa, el baptisme ha de ser-li conferit sota condició (c. 869, 1). Però en aquest cas, com en el dels batejats en una comunitat eclesial no catòlica (c. 869, 2), és aconsellable consultar prèviament la Vicaria General.

Celebració

El baptisme s'ha d'administrar segons el ritual prescrit en els llibres litúrgics aprovats, excepte en el cas d'una necessitat urgent, en el que cal observar només aquelles coses requerides per a la validesa del sagrament (c. 850), és a dir, l'ablució amb aigua vertadera acompanyada de les degudes paraules de la forma (c. 849).

El rector, a més dels pares i padrins, ha de procurar que no sigui imposat un nom aliè al sentit cristià (c. 855).

Temps

Encara que el baptisme pot ser celebrat qualsevol dia, es recomana que ordinàriament se celebri els diumenges o, si és possible, la Vetlla Pasqual. Per a no multiplicar excessivament les celebracions baptismals i per tal que la comunitat parroquial pugui ser-hi present, s'ha de fixar, sobretot a les parròquies més grans, un calendari, encara que sigui flexible, de dies baptismals (Sínode Diocesà, 87)

³ En el cas extraordinari de pares/mares adoptants homosexuals, pel bé del sagrament, només un/una hauria de figurar a l'acte litúrgic del Baptisme; l'altre no pot estar considerat ni com a "testimoni". Tanmateix caldria evitar fotos que "testimoniessin" la presència dels dos/dues.

Lloc

El lloc propi de la celebració del baptisme, fora d'un cas de necessitat o si una causa justa no aconsella altrament, és **l'església parroquial pròpia** (cc. 857-859). No s'han de permetre les celebracions particulars del Baptisme, és a dir, aquelles que estiguin motivades per interessos particulars al marge de la comunitat parroquial (Sínode Diocesà, 84)

Llevat del cas de necessitat o que l'Ordinari del lloc ho hagi permès per una causa greu, **està prohibit celebrar el baptisme a les cases particulars i als centres d'assistència sanitària** (c. 860). A ningú és permès de batejar en territori d'altre sense llicència deguda, ni tan sols si es tracta dels súbdits (c. 862).

Per acceptar el baptisme d'un feligrès que no sigui de la parròquia pròpia, cal que es compleixin aquestes condicions: 1) Que consti el consentiment per escrit de la parròquia pròpia. 2) Que els pares acreditin haver assistit a les reunions preparatòries. El millor seria que ho fessin a la parròquia d'origen.- Finalment, en aquests casos, es comunicarà a la parròquia pròpia el baptisme conferit.

Ministre

El ministre ordinari del baptisme és el bisbe, el prevere i el diaca (c.861). Amb tot, la seva administració és una de les funcions especialment confiades als rectors (c.530, 1).

En cas de necessitat urgent qualsevol persona que tingui intenció deguda pot administrar el baptisme, per això cal que especialment els rectors procurin que els fidels sàpiguen batejar com cal (c. 861).

Padrins i testimonis

En la mesura de les possibilitats, al que ha de ser batejat, ha de donar-se-li un padrí, al menys un (c. 872). Ha d'haver-hi **un padrí o una padrina**. Però **pot haver-hi un padrí i una padrina; no dos padrins o dos padrines** (c. 873). Aquest padrí o padrina ha de reunir totes i cadascuna de les condicions requerides pel dret canònic (Sínode Diocesà, 86) Les condicions són aquestes:

1. Que sigui designat pels pares del qui ha de ser batejat o pels qui els supleixen o, si falten aquells, pel rector o ministre i tingui l'aptitud i la intenció d'exercir aquesta comesa.
2. Que hagi complert setze anys. Però el rector o el mateix ministre, per una causa justa, pot admetre una excepció.
3. Que sigui **catòlic, confirmat i hagi rebut el sagrament de l'Eucaristia**, i mení una vida congruent amb la fe i la funció que ha d'assumir.
4. Que no estigui afectat per cap pena canònica.
5. Que no sigui el pare o la mare del qui ha de ser batejat (c. 874, 1).

Un batejat que pertanyi a una comunitat eclesial no catòlica pot ser admès en qualitat de **testimoni** de baptisme juntament amb un padrí catòlic (c.874, 2). Els no batejats no poden ser admesos ni com a padrins ni com a testimonis.

Anotació del baptisme conferit

1. El rector del lloc on se celebra el baptisme l'ha de consignar en el llibre dels batejats, esmentant-hi el ministre, els pares, els padrins i, si n'hi ha, els testimonis, el lloc i el dia de l'administració del baptisme, bo i indicant-hi també el lloc del naixement (c. 877, 1).
2. Si es tracta d'un fill de mare no casada, cal anotar el nom de la mare, si consta públicament la seva maternitat o ella mateixa ho demana espontàniament per escrit o davant de dos testimonis. També s'ha d'inscriure el nom del pare, si la seva paternitat és provada per algun document públic o per declaració seva feta davant el rector o dos testimonis. En aquests casos

és convenient demanar la certificació civil de naixement o el llibre de família. Si no es prova, el batejat ha de ser inscrit sense cap indicació del pare o dels pares (c. 877, 2).

3. En el cas de **fills adoptius** cal distingir entre els pares adoptius heterosexuales i els **homosexuals**. Als primers es pot aplicar el que prescriu el cànon 877, 3: “*Si es tracta d’un fill adoptiu, han de ser inscrits els noms dels pares adoptants... i els dels pares naturals*” (aplicant el cànon 877, 1 i 2) **En el cas que els pares adoptants siguin una parella homosexual**, consultada la Conferència Episcopal Espanyola -Assumptes jurídics- sobre l’anotació, o no, ens va contestar que només es pot inscriure en el llibre de baptismes com a pare o com a mare, a un d’ells o d’elles. L’altra part no hi pot figurar ni tant sols com a “testimoni”. La raó és dedueix del que prescriu el c. 22: “*Les lleis civils a les quals remet el dret de l’Església han d’observar-se mentre no siguin contràries al dret diví, ni el dret canònic no disposi altrament*” Aquest és un cànon aplicable a la llei espanyola de “matrimoni entre persones homosexuals”.
4. Sempre, en la inscripció, i sobretot en el lliurament de certificacions, cal procedir amb discreció per tal de no causar prejudicis, particularment als infants.
5. Si el baptisme no ha estat administrat pel rector de la parròquia ni essent-hi present, el ministre del baptisme, sigui qui sigui, ha d’informar el rector d’on fou administrat el baptisme, per tal que l’anoti segons les normes anteriors (c.878). El qui administra el baptisme ha de procurar que, si no hi ha padrí, hi hagi almenys un testimoni pel qual hom pugui provar la col·lació del baptisme (c. 875). Per comprovar la col·lació del baptisme, si no es perjudica ningú, és suficient la declaració d’un sol testimoni lliure de tota sospita o el jurament del propi batejat si va rebre el baptisme essent adult (c. 876).

Situacions especials

- a) *Pares creients amb poca pràctica religiosa*: El sacerdot, de forma comprensiva, acollidora i dialogant, intentarà suscitar en els pares la seva responsabilitat d’educar cristianament el seu fill
- b) *Pares catòlics casats canònicament, divorciats civilment i casats altra vegada civilment, o altres situacions que no tenen sortida legal canònica*: Després d’acollir aquests pares i dialogar amb ells, un cop aclarida la seva situació cristiana i familiar, si el rector creu que hi ha garanties suficients de què l’infant serà educat cristianament, es pot concedir el Baptisme, prèvia preparació i amb el compromís dels padrins d’ajudar els pares en l’educació futura. Cal, doncs, evitar l’escàndol i intentar que el fet del Baptisme sigui una ocasió perquè els pares s’apropen a la parròquia
- c) *Pares catòlics casats només civilment o que no tenen cap vincle institucional*: Cal acollir-los també i dialogar sobre la seva situació, ponderant amb calma els motius pels quals demanen el baptisme i la sinceritat de les garanties sobre la futura educació del fill. Si les motivacions no són sòlides i les garanties insuficients –si més no per part dels padrins– no es deuria batejar. Cal fer-los entendre, però, que no es tracta de cap sanció per no estar casats canònicament o una coacció per a que ho facin, sinó de reconèixer que la seva petició, al menys momentàniament, no és “madura” i que és convenient seguir dialogant. Si els pares optessin per casar-se canònicament, s’hauria d’evitar la celebració conjunta dels dos sacraments.
- d) *Pares no catòlics*: Aquest cas necessita un discerniment més clar dels motius de la seva petició. A més a més, les garanties de la futura educació del batejat en la fe haurien de ser molt clares. D’altra manera no es podria batejar.

Baptisme d’infants, fills de pares cristians orientals no catòlics.

La presència entre nosaltres, cada cop més nombrosa, de famílies orientals, fa que sigui freqüent la petició de serveis pastorals per part de persones que pertanyen a esglésies cristianes orientals no catòliques. Per tal de saber com procedir en aquests casos, convé consultar els documents de la CEE. “*Orientaciones pastorales para la atención pastoral de los Católicos Orientales*”, de 17-21 de novembre de 2003, i “*Orientaciones sobre el modo de proceder cuando cristianos orientales no católicos piden servicios pastorales a la Iglesia Católica en España*” que ha elaborat el Secretariat de la Comissió Episcopal de relacions interconfessionals de la CEE.

Aquí destaquem algunes disposicions que fan referència al Baptisme d’infants, fills de pares cristians orientals no catòlics.

- a. Els fills de pares cristians orientals no catòlics poden rebre el baptisme lícitament, si els pares o un d’ells, o la persona que legítimament està en el seu lloc, ho demana i li és física o moralment impossible accedir al seu ministre propi.
- b. L’administració del baptisme per part d’un ministre catòlic a un fidel oriental no catòlic, en les condicions assenyalades abans, **no pot inscriure’s en el llibre de baptismes de la parròquia catòlica**; el que s’ha de fer és un certificat que es lliurarà als pares de l’infant i comunicar el fet al Secretari General del Bisbat, el qual l’inscriurà en un llibre de Baptismes especial que guardarà a l’arxiu.
- c. Si els pares cristians orientals no catòlics demanen el baptisme per al seu fill amb la intenció que sigui considerat catòlic i educat en la fe catòlica, caldrà que facin la petició per escrit i que, també, presentin un certificat del seu propi baptisme; d’aquesta manera es determinarà posteriorment la adscripció de l’infant batejat a l’església “sui iuris”. **El bateig serà inscrit al llibre de baptismes de la parròquia catòlica, fent constar que el batejat pertany a l’església “sui iuris”**. Si és possible, el ministre d’aquest baptisme haurà de ser un sacerdot catòlic oriental i, a la mateixa cerimònia, farà també la Crismació (Confirmació) i l’Eucaristia, com es fa a totes les Esglésies Orientals.
- d. La certificació d’un baptisme en qualsevol església oriental no catòlica inclou la Confirmació en la mateixa data i lloc que el Baptisme, encara que no es digui explícitament.

BAPTISME D’ADULTS

El Servei Diocesà per al Catecumenat va preparar un “*Expedient d’Iniciació Cristiana d’Adults*” (Sínode Diocesà, 90) per atendre aquelles persones que no van ser batejades en la seva infància i ho demanen més tard (a partir de l’ús de raó). Cal fer tot un procés de preparació i inscripció com a catecúmens mitjançant un “*ritu d’ingrés*”, primer, i un “*ritu d’elecció*” després, essent inscrits als llibres corresponents (inscripció, elecció) que es guardaran a la Secretaria General del Bisbat. Per la qual cosa, **s’enviarà al Delegat del Catecumenat la corresponent notificació**.⁴ Acabada la seva formació (dos anys litúrgics -d’Advent a Pasqua-), d’acord amb el programa establert, el catecumen podrà rebre els sagraments de la Iniciació Cristiana, segons el *Ritual de la Iniciació Cristiana d’Adults*, i ser enregistrat en els llibres parroquials.

Baptisme i 1ª Comunió

Cada any és més freqüent trobar-nos amb el fet que nens i nenes sense batejar participen en els mateixos grups de catequesi preparatòria de la Primera Comunió en què ho fan els nens ja batejats. Evidentment, no podran participar dels sagrament del cos i Sang del Senyor, si, prèviament, no reben el Baptisme.

La iniciació cristiana dels nens en edat catequètica té el tronc comú de referència en el catecumenat d’Adults; per això el model de la seva iniciació cristiana ha de ser la que es descriu al

⁴ A la Secretaria General del Bisbat hi ha impresos-model, tant de l’Expedient de la Iniciació Cristiana d’Adults, com de les comunicacions que cal fer al Bisbat (inscripció en el *Llibre dels Catecúmens* i en el *Llibre dels Elegits*)

Ritual d'Iniciació Cristiana d'Adults (RICA) del que han de fer-s'hi les adaptacions per a un catecumenat de nens. Especialment s'haurà de tenir en compte la gradualitat, que expressa la dimensió maternal de l'Església que acull i acompanya i la condició dels destinataris, en concret, l'edat i la seva situació.

En concret, el RICA contempla quatre temps successius: a) "Pre-Catecumenat" o primera evangelització, b) "Catecumenat" destinat a la catequesi integral. c) "Il·luminació i purificació quaresmal" per proporcionar una preparació espiritual més intensa. d) "Mistagogia" o nova experiència dels sacraments i de la comunitat

Els ritus són com a graus, passos, o portes que han de marcar els moments culminants o nuclears de la iniciació, mitjançant els quals el catecumen anirà avançant, travessant portes, pujant escales, per dir-ho així. Els ritus són aquests: a) Admissió al Catecumenat. b) Ritus penitencials. c) Celebració dels sacraments de la iniciació cristiana.

La forma pràctica de procedir es farà segons aquests passos:

- a. L'administració del sacrament del Baptisme a nens i nenes en edat escolar no es farà de manera ràpida o amagada
- b. El Baptisme i la 1ª Comunió podrà fer-se en una mateixa celebració. Però no es obligatori fer-ho conjuntament.
- c. En cas de fer-ho separatament, no hi haurà un espai de temps molt gran entre el Baptisme i la Primera Comunió

2. La Confirmació

Lloc

El lloc habitual de la celebració és l'església catedral o l'església parroquial. Per la dimensió de catolicitat que comporta la gràcia de la Confirmació, que vincula més estretament el batejat a la missió de l'Església, pot ser bo agrupar els candidats de diverses parròquies en una mateixa celebració, principalment quan els confirmands són de la mateixa població o els de cada parròquia són molt pocs (*DPS*, n. 142)

Padrins

Sobre els padrins de Confirmació cal recordar que s'han d'observar els mateixos criteris que hem exposat per als padrins de Baptisme.

Preparació i celebració

1. Al nostre Bisbat, de forma ordinària, hi ha dues vies per accedir a la Confirmació:
 - A) Tres anys de catequesi sobre els sacraments de la Iniciació Cristiana, després de la Primera Comunió, rebent la Confirmació el darrer curs de l'etapa educativa de Primària (12 anys).-
 - B) Inscripció al primer curs de l'etapa educativa d'ESO, i fer –al menys– dos anys de preparació catequètica.

Nota: Els adolescents i adults, però, no batejats, que demanen la confirmació, a més de la catequesi habitual de les dues modalitats anteriors, han de seguir l'itinerari catecumenal segons *el Ritual de la Iniciació Cristiana d'Adults*.

2. El sacrament de la confirmació s'ha de rebre normalment en la pròpia parròquia. Seria bo, no obstant, que algunes parròquies veïnes s'agrupessin celebrant-s'hi de manera rotatòria, sense que cap en quedi exclosa (Sínode Diocesà, 97)

3. La Confirmació es diferirà, previ un diàleg pastoral amb el confirmand i, si convé, amb els seus pares, quan es doni una important carència de formació i d'interès amb la militància cristiana (Sínode Diocesà, 95)

Proposta de Confirmació d'adults

És una proposta adreçada a:

- Joves que no es van confirmar al seu temps
- Parelles que es preparen per al matrimoni i encara no estan confirmats (c. 1065 §3)
- Persones a qui s'ha proposat ser padrí o padrina de Baptisme o de confirmació
- Altres persones adultes que entren en relació amb les comunitats parroquials per diversos motius (per exemple, pares dels infants de la 1^a Comunió, etc.) o que ja hi participen però no estan confirmats.

Les parròquies comunicaran al Servei Diocesà del Catecumenat les peticions; aquest els enviarà les catequesis que han de seguir (5) para la seva preparació.

La celebració es farà a la Catedral la vigília de la Pentecosta (27 de maig)

3. La Penitència.

Facultat d'oïr confessions

Tenen la facultat d'oïr confessions els preveres del clergat secular residents en la Diòcesi que ja la tenien fins al moment actual. També la tenen en tot el territori de la Diòcesi, els preveres membres d'instituts religiosos o de societats de vida apostòlica que resideixen de manera habitual en la Diòcesi que tinguin, rebuda del superior competent, la facultat a la que es refereix el cànon 969, 2

Absolució col·lectiva

En referència a l'absolució "col·lectiva", és a dir, impartida a diversos penitents alhora sense una confessió individual prèvia i amb caràcter general, el Sr. Bisbe jutja que no concorren en el nostre bisbat les condicions requerides al cànon 961; per la qual cosa la forma ordinària de reconciliació sacramental, que ha de facilitar-se per tots els mitjans als fidels, és la confessió individual en les dues formes determinades en el Ritual.

4. L'Eucaristia.

Facultat de celebrar

Tots els sacerdots tenen facultat de celebrar dues Misses el mateix dia, amb causa justa. Els rectors i responsables de les esglésies, amb causa justa, poden celebrar tres Misses els diumenges i festes de precepte. (c. 905, 2). Qualsevol altra circumstància, requereix un permís personal del Sr. Bisbe.

El lloc propi per a les Primeres Comunions

El lloc propi per a les celebracions eucarístiques en les quals es rep per primera vegada la Sagrada Comunió és la pròpia parròquia.(Sínode Diocesà, 112)

Missa pro populo

D'acord amb el cànon 534, i segons Decret de la Congregació per al clergat del 25-VII-1970 (AAS, 63 [1971] 943-944), el sacerdot amb cura d'ànimes "quan ha pres possessió de la parròquia, està obligat (c. 534,3) a aplicar la Missa pel poble a ell confiat, tots els diumenges i festes que siguin de

precepte a la Diòcesi. Un rector amb vàries parròquies al seu càrrec, només té obligació d'aplicar una sola Missa per tots els fidels a ell encomanats.

Estipendis

L'estipendi de la Missa està fixat per la Província Eclesiàstica Tarraconense en 10 euros. Els sacerdots que celebren dos o més Misses en un mateix dia, en virtut del cànon 951, poden rebre estipendi per la segona o tercera Missa, aplicant per la intenció del Sr. Bisbe, o per la intenció particular, de tal manera que donin comptes i lliurin l'estipendi al Bisbat a favor del Fons Diocesà de Compensació del Clergat. Recordem que s'ha constituït un "fons diocesà d'intencions de Misses" que intenta ajudar tots aquells sacerdots diocesans que no disposin de suficient nombre d'intencions amb estipendi per a la celebració de la Missa diària.

En el cas que els oferents, prèviament i explícitament advertits, s'avinguin lliurement al fet que les seves almoines siguin acumulades junt amb d'altres per a la celebració d'una sola missa, serà lícit satisfer aquestes ofrenes amb un única missa, aplicada per la intenció "col·lectiva". Aquesta modalitat, que és una excepció de la llei canònica, és permesa no més de dos cops per setmana (Decret de la Congregació per al Clergat "Mos iugiter", de 22 de febrer de 1991). En aquest cas el prevere només pot rebre l'equivalent al donatiu (estipendi) d'una almoina establerta. [Cfr. Decret dels Bisbes de les províncies eclesiàstiques de Tarragona i Barcelona, de 7 de setembre de 2006; BOBT, 2006, pp. 624-626]

Dejuni eucarístic i iteració de la comunió

Una hora abans de combregar, cal abstenir-se de prendre qualsevol aliment i beguda, exceptuant-ne l'aigua i les medicines. Aquesta disposició no afecta els ancians, malalts i els qui els atenen. (c. 919, 1)

El sacerdot que celebra la Santa Missa dos o tres vegades el mateix dia, pot prendre algun aliment abans de la segona o tercera Missa, encara que no hagi passat una hora. (c. 919, 2)

El cànon 917 autoritza a rebre una segona vegada la sagrada Comunió el mateix dia quan se celebra l'Eucaristia, excepte en el cas de l'administració del Viàtic (c. 921,2); l'expressió "iterum" cal entendre-la, segons la interpretació autèntica, com solament una segona vegada el mateix dia.

Exposició del Santíssim Sagrament i reserva eucarística

Els cànons 941-943 estableixen les normes sobre l'exposició del Santíssim, tant amb el copó com amb la custòdia. L'exposició es pot fer de manera habitual a les esglésies i oratoris en els que està permès de tenir reservada la Santíssima Eucaristia, complint les disposicions litúrgiques (*Ritual de la Sagrada Comunió i del culte a l'Eucaristia fora de la Missa*).

Tanmateix, es recorda que:

- a) El ministre de l'exposició del Santíssim Sagrament i de la benedicció eucarística és el sacerdot o el diaca; en circumstàncies peculiars, només per a l'exposició i la reserva, però sense la benedicció, ho són l'acòlit, el ministre extraordinari de la Comunió o una altra persona designada per l'Ordinari del lloc (c. 943)
- b) Durant l'exposició del Santíssim Sagrament no es permet la celebració de la Santa Missa a la mateixa església o oratori (c. 942,2)
- c) Durant l'exposició, les pregàries, cants i lectures han d'organitzar-se de manera que els fidels, amb esperit d'oració, lloïn Crist el Senyor.
- d) Si hem de tenir cura en la custòdia del patrimoni artístic, totes les mesures seran poques en la custòdia del Santíssim Sagrament. Els rectors de esglésies o capelles i tots aquells qui tinguin encomanada la seva custòdia, han de procurar que la clau del sagrari en què és reservada la Santíssima Eucaristia es guardi amb la màxima diligència (c. 938,5).

- e) Així mateix cal guardar en un copó o recipient les Hòsties consagrades, en quantitat suficient per a les necessitats dels fidels, i renovar-les sovint un cop consumides degudament les anteriors (c. 939)

Ministres extraordinaris de la Comunió

Els fidels designats pel Rector per administrar habitualment la Sagrada Comunió han de tenir una **autorització escrita de l'Ordinari del lloc**. Els qui ja la tenen han de sol·licitar la pròrroga un cop finalitzat el trienni corresponent.

Tant en el cas que la Comunió sigui repartida pel sacerdot o diaca o per un ministre extraordinari, instrueixi's als fidels que prefereixen rebre-la a la mà sobre el mode digne en què ha de realitzar-se, el qual ha de manifestar que la Comunió "és rebuda" i acollida, evitant el que aparegui que cadascú se la subministra personalment

5. El Matrimoni

Lloc

Segons el cànon 1115, els casaments s'han de celebrar en la parròquia on un dels contraents té el domicili o el quasidomicili o ha residit durant un mes; per celebrar-los en un altre lloc es requereix llicència de l'Ordinari propi. Per poder celebrar un matrimoni en una capella privada cal la llicència de l'Ordinari del lloc (c. 1228)

Celebrant i testimonis

Segons el c. 1108, §1 *"només són vàlids aquells matrimonis que se celebren davant l'Ordinari del lloc o del Rector o d'un sacerdot o diaca delegat per un d'ells, i davant de dos testimonis"*. Es tracta de dos testimonis "comuns", és a dir, capaços de testificar sobre el matrimoni celebrat. La seva presència ha de ser simultània, moral i física o corporal. No cal res més que aquesta capacitat humana de testificar sobre l'acte realitzat. En aquest sentit, el *Directori per a l'aplicació dels principis i normes sobre l'ecumenisme* (PCCF, 9 de juny de 1993) explícitament senyala que una persona pertanyent a una església oriental pot ser testimoni d'un matrimoni en una església catòlica i viceversa. Igualment, els membres d'altres esglésies o comunitats eclesials poden ser testimonis en una celebració de matrimoni en una església catòlica i viceversa.

Expedient

En relació a la tramitació de l'expedient matrimonial, tot recordant un cop més els criteris i pautes aprovades per la Tarraconense el 3 de maig de 2001, publicats al nostre Butlletí Oficial (Any 2001, pp. 865-868) ⁵, ara fem les recomanacions següents:

Documentació i formalització

⁵ Els apartats dels que se'n parla són aquests: 1.- *On es pot fer l'expedient ?* 2.- *Expedient dels nuvis que es casen a la mateixa parròquia on fan l'expedient.* 3.- *Expedient dels nuvis que es casen a una altra parròquia del nostre Bisbat.* 4.- *Expedient dels nuvis que es casen en una parròquia fora del nostre Bisbat o que, provinents d'una altra diòcesi, es casen en una parròquia d'aquí.* 5.- *Mitjos expedients de nuvis que són de parròquies diferents del nostre Bisbat i que han de contreure matrimoni en el mateix bisbat.* 6.- *Mig expedient d'un nuvi o núvia que ha de contreure matrimoni fora del nostre Bisbat o que, provinent de fora, l'ha de contreure al nostre Bisbat.* 7.- *Notes marginals dels matrimonis.* 8.- *Arxiu de l'expedient una volta celebrat el matrimoni.* 9.- *A l'hora de complimentar l'expedient.* 10.- *La declaració dels testimonis per a la validesa i la llicitud del matrimoni.* 11.- *La declaració dels nuvis.* 12.- *Les proclames o amonestacions.*

Partides de Baptisme

Dels dos contraents actualitzades i legalitzades si són de fora de la Diòcesi. Si estan batejats a la mateixa parròquia i no cal remetre l'expedient fora de la Diòcesi, és suficient l'anotació clara del llibre, foli i data. Caldrà tenir una cura especial en el cas que algun contraent hagi estat batejat a l'estranger.

Verificació de solteria

A les parròquies petites on gairebé tothom es coneix podria ser suficient la declaració de dos testimonis i les proclames. Quan no siguin prou coneguts caldrà afegir un certificat civil de solteria. Les proclames sempre són obligatòries. Si per algun motiu no es poden realitzar, és requereix la dispensa de l'Ordinari

Dades del naixement.

N'hi ha prou amb les fotocòpies del llibre de família o d'una partida de naixement.

Comunicació al jutjat

Segons escrit de la Secretaria General de la CEE, de 14 de gener de 2008, l'Església només està obligada a comunicar al jutjat la celebració del matrimoni canònic, però no a col·laborar en la recollida de dades per a l'Institut Nacional d'Estadística (INE). És per això que no estem obligats, més bé hauríem d'abstenir-nos, a utilitzar uns nous impresos que, entre altres dades que es sol·liciten, figura la nova denominació de "cònjuge A" i "cònjuge B".

També cal recordar l'Art. Vè de l'Acord entre l'Estat Espanyol i la Santa Seu sobre assumptes jurídics. Es refereix a la comunicació al jutjat i diu així: "Inmediatamente de celebrado el matrimonio canónico, el sacerdote ante el cual se celebró entregará a los esposos la certificación eclesiástica con los datos exigidos para su inscripción en el Registro Civil. Y, en todo caso, el Párroco en cuyo territorio parroquial se celebró el matrimonio, en el plazo de cinco días, transmitirá al encargado del Registro Civil que corresponda el Acta de Matrimonio canónico para su oportuna inscripción, en el supuesto de que ésta no se haya efectuado ya a instancia de las partes interesadas"

Situacions especials.

a.- Divorciats

Els divorciats d'un matrimoni civil, han de presentar, també, un certificat literal de matrimoni civil amb l'anotació del divorci, i una declaració jurada de tenir resoltes les obligacions naturals d'aquesta unió. S'enviarà còpia al Bisbat i es concedirà llicència segons el cànon 1071

b.- Cristians no catòlics.

Cal la partida de Baptisme de la seva Església i el certificat de solteria civil. Si són de l'estranger, els documents s'han de traduir a l'espanyol per algun organisme oficial (ambaixada, consolat, etc.). Es faran les declaracions pròpies d'un matrimoni mixt i el rector sol·licitarà la dispensa en carta adreçada al Sr. Vicari General.

c. Nul·litat de matrimoni anterior.

Revisar si s'ha fet l'anotació marginal a la partida de Baptisme, tant del matrimoni anterior com de la nul·litat. Si fos el cas que es prohibís accedir a noves núpcies sense llicència de l'Ordinari, caldrà gestionar aquesta llicència. És molt important comprovar si a la partida del matrimoni anterior en el Registre Civil està anotada la nul·litat o un divorci paral·lel.

d. Impediment de consanguinitat.

Afecta només fins als cosins germans. Amb les partides de Baptisme dels dos es veu el vincle que hi ha; no cal, doncs, elaborar un arbre genealògic. Es tramet la sol·licitud de dispensa de l'impediment al Sr. Vicari General que fallarà, si fa el cas, donant-ne l'autorització

e. Menors d'edat

Si el nuvi té 16 anys i la núvia 14 no hi ha impediment canònic. No obstant, a efectes civils, donat que no poden celebrar-se matrimonis de menors de 18 anys sense obtenir la dispensa del Jutge de 1^a Instància (art. 48 del Codi Civil) o hagin obtingut l'emancipació dels seus pares (és necessari que consti l'anotació en la partida literal de naixement) serà necessari enviar al Bisbat aquesta documentació per concedir la llicència de matrimoni.

f. No batejats

Poden ser fidels d'una altra religió no cristiana, o simplement no batejats. En ambdós casos hi ha impediment de "disparitat de cultes". En aquests casos cal demanar un document de solteria i realitzar les declaracions que figuren en els expedients matrimonials... cerciorant-se que es fan amb sinceritat, donat que sovint pertanyen a grups, la moral dels quals és molt diferent a la nostra. Es farà la sol·licitud de dispensa de l'impediment al Sr. Vicari General, enviant la documentació, el qual fallarà, si fa el cas, autoritzant el matrimoni.

Respecte a aquells que vulguin rebre el Baptisme per contraure matrimoni vàlid amb un catòlic, cal seguir el criteri pastoral exposat en el decret de constitució del Catecumenat (Butlletí Oficial del Bisbat, 2002, pp. 575-580)

1. S'iniciarà el procés per a l'admissió al Catecumenat, un cop acceptada la serietat de les seves motivacions
2. Posteriorment, es convidarà el catecumen a contraure matrimoni canònic amb dispensa de disparitat de cultes (*Comm. 9 -1977- 633; c. 1086, 2*) essent l'expressat desig del catecumen d'abraçar la fe catòlica "causa justa" suficient per a concedir aquesta dispensa (c.1125)
3. El matrimoni se celebrarà segons el ritu establert a *l'Ordo celebrandi matrimonium inter partem catholicam et partem catechumenam* (Typis Polyglottis Vaticanis 199, editio typica altera, cap. IV, p. 56-64)
4. El catecumen vàlidament casat amb part catòlica, especialment lligat a l'Església per una pertinença incoativa a ella (c.206,1), podrà així exercir el dret que li confereix el seu particular status jurídic-canònic de ser convenientment iniciat al misteri de Crist fins arribar a la maduresa cristiana amb la recepció dels sagraments de la Iniciació Cristiana: el Baptisme i la Confirmació (cc.225,1; 759) i l'Eucaristia (c.847)

g. Convé que els expedients dels estrangers es facin conjuntament a la parròquia i a la cúria diocesana.

Si algun dels contraents és de nacionalitat estrangera, a l'hora de fer l'expedient, cal assegurar-se si és o no catòlic, si ha estat casat pel civil o hi ha alguna altra circumstància especial. El matrimoni entre una part catòlica i una altra no catòlica necessita la dispensa de l'impediment de "disparitat de cultes" si la part no catòlica no és batejada (c. 1086) o la llicència si es tracta d'un "matrimoni mixt", és a dir, si una part és batejada però no està en comunió plena amb l'Església catòlica (c.1124-1129) Es donen casos en els dos sentits (estrangers catòlics i no catòlics) Caldrà, doncs, tenir molta cura amb la documentació presentada, perquè el matrimoni canònic, aquí, té efectes civils. Per als estrangers es demanarà:

- 1) Permís de residència a Espanya o certificat de lliure circulació si és membre de la U.E.
- 2) Partida de naixement amb el número d'identificació.
- 3) Si és catòlic, atestat de llibertat i solteria, atorgat per la diòcesi de procedència. Si no és catòlic, certificat de solteria civil, atorgat pel Registre Civil on hagi residit anteriorment.
- 4) Declaració supletòria, si fa el cas i amb dos testimonis, sobre el seu estat de llibertat.
- 5) Si és cristià, Partida de Baptisme legalitzada.
- 6) Aquesta documentació haurà d'estar traduïda per traductors oficials de l'ambaixada o consolat corresponent

h. Complimentació de dades i signatures

A l'expedient s'han de complimentar totes les dades dels contraents. S'ha de fer la preparació al matrimoni i les proclames. Les declaracions dels contraents i dels testimonis s'han de signar davant el prevere o diaca, el qual signarà i posarà el segell parroquial

C.- Exèquies i funerals

1.- Normativa de l'Església universal

La normativa de l'Església universal és prou clara: Les exèquies per a qualsevol fidel difunt generalment han de celebrar-se en l'església de la pròpia parròquia (C. 1177 §1)

Es permet a qualsevol fidel, o a aquells a qui correspon de tenir cura de les exèquies del fidel difunt, d'escollir una altra església per al funeral, amb el consentiment del Rector i havent-ho comunicat al rector del difunt (C. 1177 §2)

2.- Normes diocesanes

La celebració exequial ha de ser veritablement fruit de la col·laboració del rector i de la família del difunt. Per això s'ha d'evitar que les empreses funeràries siguin intermediaris entre la parròquia i la família, com si l'enterrament no fos altra cosa que un servei cívic o social (Sínode Diocesà, n. 163)

En les exèquies s'ha de tenir molta cura de les homilies, donada la seva importància temàtica i la que resulta de l'auditori peculiar que, freqüentment les escolta. S'ha d'evitar l'elogi fúnebre; tanmateix pot ser convenient al·ludir breument al testimoni cristià del difunt (Sínode Diocesà, n. 165)

La celebració exequial ha de ser sempre digna i igual per a tots (Sínode Diocesà, n. 166)

A la nostra diòcesi de Tortosa, el Sr. Bisbe –Mons. Enrique Benavent Vidal- ha disposat aquestes normes pràctiques:

- a. De forma ordinària, la celebració de les exèquies s'ha de fer a la pròpia parròquia i amb celebració de la Missa exequial.
- b. El rector parroquial, un cop avisat, convé que faci una visita privada a la família del difunt i, si és possible, fer una pregària
- c. Al tanatori, excepte en els casos autoritzats expressament pel Sr. Bisbe, no es faran celebracions exequials amb Eucaristia. Al tanatori, sí que es podrà fer una celebració de la Paraula de Déu. Tot i això, en aquest cas, s'hauria d'invitar la família del difunt a participar, més endavant, en una Missa a l'església, perquè no seria una celebració completa sense la celebració del Misteri Pascual de Jesucrist, és a dir, del misteri de la seva mort i resurrecció.

La caritat pastoral sí obliga el rector a atendre espiritualment els seus feligresos, sobretot acompanyant-los en els moments de dolor, de la malaltia i davant la pèrdua d'una persona estimada. Per això, la caritat pastoral sí obliga el Mossèn a cuidar molt les celebracions al tanatori quan veu motius per no fer-ho al temple parroquial. Cap prevere o diaca pot ser obligat a celebrar al tanatori. Els motius per fer alguna excepció han de ser jutjats per l'Ordinari del lloc. La incineració, i la urna amb les cendres, rep el mateix tractament que el taüt amb el cadàver.

D.- Normativa sobre el patrimoni cultural i artístic

1.- Consells per a l'ús i manteniment dels edificis de les esglésies

És palès que hi ha un interès desmesurat a fer obres a l'interior de les esglésies per canviar o millorar l'ornamentació i es deixa de banda la reparació de problemes fonamentals que afecten o poden afectar l'estructura de l'immoble. És per això que aquests immobles han de rebre un ús i un manteniment adequats per conservar i mantenir les condicions inicials de seguretat, habitabilitat i funcionalitat exigides normativament.

S'aconsella, doncs:

- Fer operacions de neteja dels excrements que deixen les aus en les cobertes i campanars
- Fer un repàs periòdic de les teulades dels immobles de les parròquies
- Mantenir l'estanquitat dels immobles, a les inclemències climatològiques i a l'agressivitat de l'entorn, procurant que la vegetació no arrelhi en els paraments de façana i cobertes i que les aus no niïn en els interiors dels edificis
- Reparar la instal·lació elèctrica

2.- Conservació del tresor artístic i arxius

2.1.- Conservació.

S'ha d'atendre amb molta diligència la conservació del tresor artístic i bibliogràfic històric, tenint-ho degudament guardat, en un lloc digne i ben presentat (pensant en possibles investigadors), ventilat i sense humitats i amb la instal·lació elèctrica que compleixi la normativa vigent. Per prevenir possibles robatoris o subtraccions, convé insistir en tenir cura de les mesures de seguretat.

2.2.- Inventari.

És necessari tenir sempre actualitzats els Inventaris del Patrimoni, amb una descripció que permeti la seva fàcil identificació. Seria de gran utilitat tenir gravat en CD-R aquest patrimoni, enviant una còpia al Bisbat. Aquesta cura s'ha de tenir, sobretot, en ermites i santuaris sense vigilància, ubicats fora de la població.

2.3.- Concentració d'arxius.

En les parròquies on no resideix el mossèn, si es veu que l'arxiu parroquial no té prou garanties de seguretat es pot optar, sobretot si són llibres de més de 100 anys, de portar-los a l'arxiu diocesà; si més no de guardar-los en la parròquia on resideix el mossèn. En aquest cas s'ha de comunicar a aquesta Delegació el trasllat omplint l'expedient preparat per aquest trasllat. En tot cas mai es permetrà ser guardats en dependències no eclesials.

3.- Actes culturals en els temples

El temple té una finalitat estrictament religiosa i, per tant, el cc. 1210 i 1220 prohibeix en ell tot el que no estigui en consonància amb la santedat del lloc. Excepcionalment es podran fer concerts i exposicions si s'observen les normes següents:

3.1.- Concerts en temples o locals parroquials

- a) Els organitzadors sol·licitaran per escrit el corresponent permís al Rector que, si ho creu oportú, també demanarà la corresponent autorització al Bisbat
- b) Abans de programar un concert, el Rector ha de revisar les peces, tant corals com musicals, que s'interpretaran i, també, la coral o grup que ho farà. La música, o cant, que s'interpreti ha de ser música sacra o religiosa cristiana, o aquella que ajudi a elevar l'esperit humà i cristià. La música d'orgue gaudirà de tractament privilegiat.
- c) La programació respectarà els horaris de culte de la parròquia o el usos del local.
- d) Els organitzadors dels concerts es comprometran per escrit a donar una retribució econòmica en concepte de despeses de personal, neteja, consum elèctric, aigua, reordenació del temple, danys eventuais que poden produir-se i cobertura de responsabilitat civil

3.2.- Exposicions en temples o locals parroquials

Sempre s'ha de demanar permís a la Delegació Diocesana, exposant el motiu de l'exposició, el material que es vol exposar, els horaris, els preus de la visita i la durada de l'exposició.

4.- Arxiu

- a. El responsable de l'arxiu sempre deixarà treballar als investigadors, els quals s'acomodaran als horaris prefixats
- b. No es podrà treure cap document de l'arxiu
- c. Es permetrà fotografiar el document de treball si hi ha un compromís de no lucrar-se i fer còpies. Les fotos seran sense flash i només podran fer-se de documents solts, tenint en compte l'apartat g)
- d. Podran microfilmarse, en les mateixes condicions, els documents que facin referència al treball d'investigació.
- e. Tant per fotografiar com per microfilmarse s'haurà de demanar permís a la Delegació Diocesana del Patrimoni Cultural i Artístic
- f. No es permetrà microfilmarse tot l'arxiu, ni un volum sencer, o un llibre de protocols si no és per a ús del mateix arxiu.
- g. Es recorda als investigadors l'obligació de dipositar en l'arxiu un exemplar de les publicacions per les quals hagin usat fons documentals de l'arxiu, així com lliurar els clixés de les fotografies i microfilms.
- h. La recerca a l'arxiu històric té una taxa de 60 €, com en el cas de la recerca a l'arxiu històric diocesà (Cfr. Decret episcopal de 8 de gener de 2010)
- i. És important recordar, també, el que s'ha dit al núm.7 d'aquestes disposicions a recordar, referent a qui pot accedir a les dades dels arxius parroquials i el límit de 100 anys per a terceres persones.

5.- Fotografies

- a. No es permetrà fotografiar l'interior artístic del temple o de quelcom que faci referència al temple.
- b. Si es demana permís a la Delegació del Patrimoni Cultural i Artístic, es comunicaran als interessats les condicions gràfiques i econòmiques.

6.- Préstec de peces artístiques per a exposicions o reparacions

- a. Les peces poden ser pictòriques, escultòriques, d'orfebreria, bibliogràfiques o vestimenta.

- b. Si el motiu del préstec és la reparació, aleshores es fotografiarà l'objecte, després se signarà el corresponent document de préstec, especificant les reparacions que s'han de fer, qui les farà i el temps aproximat, tot amb el vist-i-plau de la Delegació Diocesana. Una vegada feta la reparació, al tornar-se cal comprovar com s'ha fet la restauració. Cal posar especial atenció per procedir al daurat o abrillantar peces d'orfebreria, perquè algunes intervencions s'estan realitzant en l'actualitat sobre "plata vella" estan deteriorant de manera greu calzes, copons, creus...
- c. **Molt important!** *Si el préstec es fa amb motiu d'alguna exposició, tant amb l'àmbit diocesà com extradiocesà, prèviament se sol·licitarà a la Delegació Diocesana per part dels organitzadors la corresponent autorització.*

7.- Adquisició d'objectes litúrgics, obres noves i restauracions.

- a. Per a qualsevol obra nova o restauració, fora o dintre del temple, (pintures, restauracions, altars nous, retaules, vitralls, etc.) es necessita el vist-i-plau de la Delegació Diocesana del Patrimoni Artístic i a la Delegació Diocesana d'Economia. Per això, abans de començar les obres, s'enviarà a la Delegació Diocesana el projecte signat per un arquitecte o tècnic i la sol·licitud d'autorització, i a la Delegació d'Economia segons la normativa pròpia el presupost. Ambdues Delegacions enviaran, si s'escau, la corresponent autorització.
- b. Aquesta autorització és preceptiva i, més encara, si el temple ha estat declarat B.I.C, o es és d'especial valor artístic; aleshores també es necessita el vist-i-plau de les Conselleries de Patrimoni corresponent, que ho tramitarà la Delegació Diocesana..
- c. Correspon al Rector (i no als Alcaldes o Corporacions Municipals o altres Associacions tan cíviques com eclesials) la sol·licitud d'obres noves o restauracions. Encara que tots puguin ajudar en la recerca d'ajuts, subvencions, etc.
- d. Per això també s'exigirà el corresponent permís si les obres són subvencionades pels Governos de Catalunya o València, per una institució civil o per persones particulars.
- e. Tanmateix es demanarà permís quan es vulguin adquirir imatges, objectes litúrgics, etc. que comporten moltes despeses. Aquesta disposició també s'aplicarà en els cas de donacions, de regals....
- f. La tramitació per l'exempció de l'IVA cal realitzar-la abans de l'inici d'obres o de compres.
- g. La normativa s'aplicarà de la mateixa manera quan els propietaris, administradors o mantenedors siguin les associacions religioses o germandats.

E) Disposicions econòmiques

1.-Número d'identificació fiscal

El NIF núm. R-4300002-E, correspon al Bisbat, a les parròquies i a altres entitats de la seva demarcació. CADA PARRÒQUIA TINDRÀ UN COMPTE CORRENT amb una entitat financera, o més si fora estrictament necessari -EN PRINCIPI NOMÉS UN PER UNA PARRÒQUIA- en el qual figurarà com a titular la parròquia amb el NIF del Bisbat.

2.- Actes extraordinaris d'administració

Són nuls sense l'autorització prèvia escrita de l'Ordinari, a tenor del c. 1281 del CIC, els actes d'administració considerats comunament com extraordinaris.

En aquesta qüestió cal atènyer-se al Decret del Sr. Bisbe de 31 de gener de 2011, el qual explicita

les prescripcions del c. 1281 referents als actes que sobrepassin el límit i mode d'administració ordinària. Són, doncs, actes d'administració extraordinària i necessiten el consentiment de l'Ordinari del lloc, aquests:

- a. La inversió de diners i els canvis d'inversió fets, sempre que suposin alteració notable en la naturalesa dels béns que s'inverteixin o risc per la inversió, quan el seu valor excedeixi el límit de 10.000,00 euros.
- b. Qualsevol actuació sobre els béns que pertanyen al patrimoni artístic i/o històric
- c. Les contractacions estables de personal, altres serveis com telefonia mòbil i targetes de crèdit o dèbit a nom de la parròquia, i els contractes de lloguer d'immobles propietat del Bisbat o de la parròquia, presentant amb la petició de permís una proposta documentada.
- d. L'adquisició i venda de béns (c. 1292) quan suposi un valor que excedeixi el límit, segons el següent barem en euros, referit a parròquies o entitats que tinguin ingressos ordinaris, segons comptes de l'any anterior

Fins a 2.500,00 € :.....	Límit autoritzat.....	1.000,00 €
De 2.500,00 a 4.500,00 €,...	Límit autoritzat	2.000,00 €
De 4.500,00 a 7.000,00 € ...	Límit autoritzat	3.500,00 €
De 7.000,00 a 13.000,00 €...	Límit autoritzat	4.500,00 €
De 13.000,00 a 20.000,00 €..	Límit autoritzat	6.000,00 €
De 20.000,00 € en avant	Límit autoritzat	10.000,00 €

Així, tota entitat que durant l'any haurà de fer una despesa extraordinària, és a dir, no contemplada en els pressupostos aprovats pel Bisbat (compra, venda o una inversió financera), i que arribi o superi els 10.000€, haurà de demanar permís d'acord amb el formulari i requisits que estan establerts; es poden demanar al Bisbat, d'acord amb els propis estatuts si en té.

L'aprovació es regirà pels següents criteris:

- a. De **10.000€ a 60.000€**, s'hauran de presentar almenys tres pressupostos i haurà de tenir l'aprovació del Consell d'economia, format pel Sr. Bisbe, el Vicari General i l'Ecònom diocesà.
- b. De **60.000€ a 150.000€**, s'hauran de presentar almenys tres pressupostos i tenir l'aprovació del Consell d'Assumptes Econòmics.
- c. De **150.000€ a 1.500.000€**, s'hauran de presentar almenys tres pressupostos i tenir l'aprovació del Consell d'Assumptes Econòmics i del Col·legi de Consultors. A partir d'aquesta xifra s'ha de demanar permís a la Santa Seu.

3.- Rendiment de comptes i permisos

Tota entitat de l'Església catòlica establerta en la diòcesi de Tortosa –tingui el NIF del Bisbat o un de propi- té l'obligació de presentar al Bisbat, dins del termini establert (en general, un mes després de tancar l'exercici), els comptes anuals i el pressupost del curs següent per tal que des del Bisbat s'aprovin, es doni el vist i plau o es doni per assabentat, segons correspongui a cada entitat.

Les parròquies presenten els comptes d'acord amb el programa comptable que té establert el Bisbat i que està homologat al pla comptable de la Conferència Episcopal Espanyola; les altres entitats poden tenir el seu programa, però haurà d'adequar-se al mencionat pla.

Junt amb el tancament de comptes, tota entitat haurà de presentar al Bisbat la fotocòpia de les llibretes amb els darrers apunts del banc, o sigui, la conciliació amb les llibretes bancàries.

Els qui tenen un permís extraordinari han de fer els comptes mensualment. Recordem també que, a part del vist-i-plau de la Delegació Diocesana del Patrimoni, referent a les obres de conservació i millora del Patrimoni, pel que fa al pressupost, cal demanar el corresponent permís a l'Administració Diocesana.

Sabent que, per poder treballar en qualsevol lloc, (paletes, electricistes, fontaners, ferrers...) es necessita que presentin a la propietat –en aquest cas a vosaltres- dos certificats:

a) certificat d'estar al corrent del pagament de la Seguretat Social

b) certificat d'estar donats d'alta a la Seguretat Social els treballadors que realitzaran l'obra.

Si no tenim aquesta documentació no els podem deixar treballar fins que no ens ho presentin.

4.- Declaració informativa sobre donatius

Des de l'any 2015, el règim fiscal de deduccions per donatius realitzats a l'Església a l'hora d'elaborar el seu IRPF (Declaració de renda), ha anat ascendint, arribant, a partir de l'exercici del 2020, al 80% dels primers 150 euros donats, i el 35% o el 40% a la resta del que s'ha donat en funció que aquesta donació sigui o no recurrent. És a dir, s'hagi donat una quantitat igual o inferior en els dos exercicis anteriors ($2019 \leq 2020 \leq 2021$). Tot això amb un límit del 10% de la base imposable declarada.

Per exemple, una persona que realitzi una donació de 1.000 euros la deducció ascendirà a la quantitat de 460 euros en el cas que hi hagués mantingut aquesta donació de 1.000 durant els anys 2020 i 2021.

Donatiu 1.000,00'.€ a l'any

Part del donatiu	% deducció	Deducció
150,00'.€	80%	120,00'.€
850,00'.€	35%	297,50'.€
A deduir de la declaració		417,50'.€

Donatiu 1.000,00'.€ amb un donatiu igual o inferior els dos últims anys

Part del donatiu	% deducció	Anterior deducció
150,00'.€	80%	120,00'.€
850,00'.€	40%	340,00'.€
A deduir de la declaració		460,00'.€

Respecte a societats o persones jurídiques, la deducció actual pot arribar al 40%.

Ens trobem, doncs, davant un important avantatge fiscal, que exigeix per part nostra ser especialment rigorosos pel que fa al control i acreditació de les donacions rebudes.

- En primer lloc, mitjançant l'expedició del rebut en què es recullen les dades personals i NIF del donant, així com l'import de la donació realitzada.
- En segon lloc, mitjançant l'obtenció i conservació del suport documental de la donació realitzada objecte d'acreditació.
- Cal destacar que aquesta acreditació no comporta massa problemes quan les quantitats obtingudes han estat fetes a través de transferències bancàries, rebuts girats o ingressos realitzats pels donants en comptes bancaris de la nostra titularitat. Així, recordar-vos una altra vegada la web www.donoamiiglesia.es.

El problema es planteja quan les donacions arribin en efectiu.

- No es poden rebre quantitats que arribin als 1000 euros.
- Ha de quedar clar que, perquè la donació pugui ser certificada davant l'Agència Tributària per aquest Bisbat de Tortosa, ha de ser ingressada en el compte bancari corresponent a l'entitat que rebí la donació, indicant en el concepte de l'ingrés, la personalitat del donant, i conservant el resguard de l'ingrés a efecte de provar la seva procedència.
- La declaració s'ha de presentar abans del 20 de gener de 2023, i afecta als donatius rebuts durant l'any 2022. Les dades remeses amb posterioritat al 20 de gener de 2023, no podran ser incloses en la declaració, amb el consegüent detriment del dret a deducció per part del donant, que per a ser efectiu, hauria de ser objecte d'una declaració complementària

posterior subjecta a una multa o recàrrec tributari que ha de ser atès pel subjecte incomplidor. Adonem-nos que, encara que sens dubte no és la intenció dels nostres fidels donants, el benefici fiscal de la deducció comentada constitueix un veritable dret al seu favor, l'exercici del qual, depèn del nostre bon fer.

— Cal comunicar, per tant:

1. Nom i cognoms, raó o denominació social, de la persona física o jurídica que hagi realitzat el donatiu.
2. Número d'identificació Fiscal (NIF) del donant. De les persones jurídiques cal demanar fotocòpia del seu NIF.
3. Import del donatiu o aportació. En cas que aquests siguin en espècie, valoració justificada del que s'ha donat o aportat.
4. Justificació documental de les quantitats percebudes objecte de certificació.

5.- Obligacions tributàries anuals

Per tal de preparar la declaració de l'Impost Sobre Societats corresponent a l'exercici de 2022 us agrairé que envieu a aquesta Administració els documents següents:

- a. Certificació expedida pel Banc o Caixa d'Estalvis dels interessos bruts abonats i retenció de l'Impost Renda Capital (I.R.C.) i saldo mig del compte.
- b. Relació de rendes abonades i moviment de dipòsits de valors (en el cas que n'hi hagi).
- c. Relació de lloguers percebuts corresponents a Habitatges, Locals o altres propietats que siguin de la Parròquia, Bisbat i altres entitats eclesiàstiques (s'entén cedides a tercers) (Confeccionar relació amb detall de cada edifici).
- d. Si s'ha produït alguna compra o venda de finques o edificis, indiqueu-nos la data i import, tant de la compra com de la venda.
- e. **Adjuntar totes i cada una de les factures, de forma individual (una) o col·lectivament (vàries) agrupades segons el proveïdor, de l'any 2022**
- f. **Adjuntar totes i cada una de les factures relatives a inversions, millores i reformes realitzades en el temple parroquial, ermites i immobles de la teva parròquia corresponent a l'any 2022**
- g. Cal aportar informació dels lloguers per a fer la liquidació de l'IVA trimestral
- h. Per tal d'evitar successives reclamacions, si alguna Parròquia no està afectada pels punts anteriors, caldrà que ens indiqui "SENSE MOVIMENT".

6.- Trameses de diners al bisbat

Feu-les per transferència directa al BBVA,
ES72/0182/4332/8102/0032/9310,
indicant el concepte o destinatari i qui fa la transferència.

7.- Trameses de col·lectes obligades

Feu-les per transferència directa a la corresponent entitat bancària, comunicant al mateix temps la tramesa feta

Els números correctes són aquests:

- a.- Càritas: BBVA,
ES42 0182 4332 8702 0018 3765
- b.- Mans Unides: BBV.
ES32 0182 4332 8202 0032 4452
- c.1.- Missions: OMP, BBVA,
ES22 0182 4332 8302 0012 8740
- c.2.- Missions: Missioners diocesans, BBVA
ES94 0182 4332 8802 0026 3678
- d.- Residència Diocesana d'ancians Sant Miquel: BBVA,
ES54 0182 4332 8702 0015 5904

8.- Retribució dels sacerdots del Bisbat

Gener 2023 - Desembre 2023

El Sr. Bisbe, prèvia consulta a la Junta de Dotació i Previsió Social del Clergat, s'ha dignat aprovar la **NORMATIVA DIOCESANA DE RETRIBUCIÓ DELS SACERDOTS**, que estarà vigent des de l'1 de gener de 2023 fins al 31 de desembre de 2023, d'acord amb els Estatuts i el Reglament del Fons Diocesà per al Sosteniment del Clergat, aprovats en desembre de 1986, i reformats en setembre de 1995.

Aquesta retribució atén al col·lectiu del Clergat Diocesà:

- a) Sacerdots menors de 65 anys.
- b) Sacerdots pensionistes.

La Junta de Dotació i Previsió Social del Clergat, d'acord amb els Estatuts i el Reglament del Fons Diocesà per al Sosteniment del Clergat, aprovats pel Sr. Bisbe i publicats al BOBT del mes de desembre de l'any 1986 (p.p. 1063-1068), i reformats en data 6 de setembre de 1995, en reunió plenària del dia 1 de desembre de 2015, i amb la posterior aprovació del Sr. Bisbe, ha pres els següents acords:

8.1.- GARANTIR A TOT SACERDOT DIOCESÀ, per "una o altra via, o per la suma de vàries", la quantitat de 15.400,00'. € a l'any, ó 14 mensualitats de 1.100,00'. €, més la bonificació del 50% de tot treball remunerat i/o el 25% de qualsevol pensió per jubilació o invalidesa.

A. EL FDSC APORTARÀ AL SACERDOT:

- a) **14 mensualitats de 1.100 € (*)**
- b) **Més el 50% de la gratificació que li correspongui per annexes, distribuïdes en 12 mensualitats.**
- c) **Més el 50% d'altres gratificacions que rebi el sacerdot, distribuïdes en 12 mensualitats.**

Aquestes gratificacions inclouen:

1. Estipendis, la part personal que correspon, de l'any anterior.
2. Aranzels, la part personal que correspon, de l'any anterior.
3. Altres gratificacions, la part proporcional que correspon a l'any anterior.

- d) **Més el 50% d'altres gratificacions que rebi el sacerdot durant el trimestre anterior, i que hagi comunicat a l'Administració del Bisbat abans del dia 15 del mes d'inici del trimestre següent (15 d'abril, 15 de juliol, 15 d'octubre i 15 de gener de 2024), distribuïdes en les tres mensualitats següents.**

En aquestes gratificacions s'inclouen:

1. Les intencions de missa diària.
2. Les intencions de misses dels enterraments.
3. El votiu d'enterraments, batejos i matrimonis.
4. Gratificacions rebudes per altres conceptes.

B. EL SACERDOT INGRESSARÀ A LA PARRÒQUIA EL TOTAL DE GRATIFICACIONS QUE REBI, EXCEPTE ENTERRAMENTS.

Les funeràries, per complir amb la llei de transparència i demés condicions legals, ja ingressen els seus "donatius modals" al compte de cada parròquia (que no desgraven d'hisenda, i dels que només hem de fer el justificant que té el Bisbat). Això comporta que el sacerdot ha **d'ingressar al compte de la parròquia** els imports totals que rebi per batejos (15€) i bodes (30€), els estipendis de les intencions de missa que no siguin d'enterraments (10€) i les gratificacions rebudes per altres conceptes.

El sacerdot haurà de comunicar per correu electrònic a l'Administració del Bisbat (a administrativa2@bisbattortosa.org) els imports ingressats i aportar el **justificant bancari** dels ingressos.

A més, també ha de comunicar el nombre **d'enterraments cobrats pel banc abonats per les funeràries**. Amb aquesta informació, l'administració farà una remesa trimestral de misses, una de votius i una d'altres gratificacions pels imports comunicats.

Les dades límit per efectuar els ingressos a la parròquia i comunicar-los a l'Administració del Bisbat són:

1. 15 d'abril, els imports i comunicació del primer trimestre.
2. 15 de juliol, els imports i comunicació del segon trimestre.
3. 15 d'octubre, els imports i comunicació del tercer trimestre.
4. 15 de gener de 2024, els imports i comunicació de l'últim trimestre de l'any anterior.

(*) EL SACERDOT QUE REBI REMUNERACIÓ OFICIAL PER UN TREBALL O PENSÍO:

- e) Si és per un treball, comptabilitzat el 50%, el FDSC aportarà al sacerdot la quantitat necessària fins arribar als 1.100€.
Així el sacerdot disposarà ja per aquest apartat a) de 1.100€ més el 50% de la remuneració del treball. Sense perjudici del que li correspongui a més pels apartats b) i c).
- f) Si és per una pensió, comptabilitzat el 75% de la pensió, el FDSC aportarà al sacerdot la quantitat necessària fins arribar als 1.100€.
Així el sacerdot disposarà ja per aquest apartat a) de 1.100€ més el 25% de la remuneració per la pensió. Sense perjudici del que li correspongui a més pels apartats b) i c).

8.2.- Les parròquies col·laboraran aportant el 25% dels seus ingressos anuals a l'Administració

General del Bisbat, com els anys anteriors, que es distribuirà de la següent manera: el 5% al Fons de Cases Rectorals i locals parroquials i el 20% restant al Fons de Sustentació del Clergat. Acabat l'exercici anual el superàvit del Fons de Sustentació es destinarà al Fons de Cases Rectorals i locals Parroquials.

- 8.3.-** Els **Annexos** es gratificaran en 79 €, 46 €, 30 €, 21 € i 15 € al mes, segons es tracti del 1r, 2n, 3r, 4t o 5è.
- 8.4.-** El **quilometratge** fet per atendre pastoralment els annexes s'abonarà a raó de 0,34 € per quilòmetre, dels quals 0,19€ estan exempts de tributació i 0,15€ no.
- 8.5.-** El sacerdot que lliure i voluntàriament no desitgi integrar-se en el FDSC percebrà, no obstant, 150,25 € per 14 mensualitats amb càrrec a aquest mateix Fons.
- 8.6.-** Aquests acords entraran en vigor el dia 1 de gener de 2023, i es perllongarà fins el dia 31 de desembre de 2023.

9.- Assegurances contractades

D'acord amb el que marca la llei i les necessitats de les parròquies, la diòcesi de Tortosa, com la resta de diòcesis de la CEE, té contractat amb UMAS dos tipus d'assegurances per a totes les parròquies.

9.1.- Responsabilitat civil.

Aquesta assegurança està dissenyada per a les activitats pròpies d'una parròquia. Amb ella es cobreixen les responsabilitats civils de:

- l'immoble (pluja, vent, pedregades, neu, robatoris, cristalls trencats, danys per l'aigua, danys elèctrics, panys)
- les activitats que es desenvolupen dins del propi immoble: culte, catequesi, reunions, xerrades, formació...;
- les activitats organitzades per la parròquia a l'exterior, mentre no passin de 48 hores: processons, romeries, Misses de campanya, convivències, trobades, visites organitzades...;
- les de la persona del rector
- les dels col·laboradors parroquials (voluntaris, catequistes... aquells que presten el seu servei a la parròquia),
- les de la realització d'obres menors,
- les causades per productes... com la derivada d'intoxicacions, en el cas d'organitzar una activitat en la que es suposi l'expedició de productes d'alimentació

Cada risc tindrà de forma directa una cobertura d'1.000.000 € per sinistre.

9.2.- Multirisc

Aquets producte cobreix els aspectes més importants que puguin sorgir en els immobles religiosos com temples, ermites, centres parroquials, abadies, etc.

Amb aquesta es cobreix: incendis, explosió, caiguda de llamps, despeses de demolició i escombraries, actes vandàlics o malintencionats, danys produïts per l'aigua...

10.- Taxes i ofrenes a la Cúria i a les parròquies

A.- Taxes a la Cúria diocesana

- | | |
|-------------------------------------|-----|
| 1.- Legalitzacions de partides..... | 7 € |
| 2.- Certificats..... | 7 € |

3.- Autoritzacions	7 €
4.- Llicències ministerials.....	7 €
5.- Recerca d'un document a l'arxiu històric.....	60 €
6.- Títol de Presbiterat o Diaconat.....	7 €
7.- Matrimoni	
7.1.- Autorització d'un matrimoni, de fóra	15 €
7.2.- Atestat de llibertat i solteria.....	15 €
7.3.- Dispensa d'impediments	15 €
7.4.- Tràmit d'entaulament	16 €
8.- Esmenes de partides	8 €

B.- Règim de costes judicials per a l'any 2023.

PRIMERA INSTÀNCIA (Tribunal eclesiàstic de Tortosa)

Taxes del Tribunal.....	800 €
Honoraris del Peritatge (personal i sobre les Actes)	400 €
Honoraris dels Advocats: <i>de lliure contractació</i>	

SEGONA INSTÀNCIA (Tribunal Metropolità de Tarragona)

Taxes del Tribunal.....	500 €
Advocats i perits: <i>no intervenen</i>	

ALTRES DRETS I SUPLITS

Rato i no consumat (exclosos drets de Roma i perits)	750 €
Poders notariais: <i>gratuït</i>	
Certificats i còpies: <i>gratuït</i>	
Exhorts: <i>segons aranzels de la Cúria Diocesana</i>	

PAGAMENTS

Els pagaments poden efectuar-se fraccionats i veure's reduïts fins a la total exempció, sempre que així es justifiqui al Tribunal

C.- Ofrenes a les parròquies

1.- Estipendi de la Missa.	10 €
2.- Misses gregorianes (10 x 30)	300 €
3.- Celebració del Baptisme.....	15 € (4,50 aranzels; 10,50 votiu)
4.- Celebració del matrimoni a la parròquia pròpia.....	30 € (9 aranzels; 21 votiu)
5.- Celebració de matrimoni a una ermita, capella o santuari.. ..	160 €
6.- Celebració de les exèquies.....	75 € (19,50 aranzels; 10 intenció Missa; 45,50 votiu)

D.- Taxes a les parròquies

1.- Expedient matrimonial d'un o dels dos contraents	25 €
2.- Autorització/delegació de matrimoni, sense expedient ⁶	25 €
3.- Extracte-certificat de partida (sense passar per la Cúria).....	7 €
4.- Còpia literal i íntegra de partida.....	10 €
5.- Recerca de partida antiga amb finalitat històrica o civil	15 €
6.- Reconstrucció de partida amb assentament registral	15 €
7.- Tramitació davant la Notaria de testaments fets a la parròquia	15 €
8.- Altres certificats	7 €

⁶ El Sr. Rector no està obligat a assistir a matrimonis en llocs de culte (ermites, capelles, santuaris, convents, etc.) que no siguin el propi temple parroquial. En canvi, la seva autorització i/o delegació és necessària per a la validesa (Cfr. CIC c.c. 1109, 1110, 1111).

ACLARIMENTS

1. En relació a la celebració d'exèquies, la quantitat de 75 € cal entendre-la globalment, és a dir, en ella està inclòs l'estipendi de la Missa pel difunt. Si les exèquies es fan sense Missa, caldrà celebrar-la un altre dia.
2. En canvi, l'ofrena en la celebració del matrimoni, si es fa dintre de la Missa, cal entendre-la per separat, és a dir, 30 € per la celebració del matrimoni i 10 € per l'estipendi de la Missa. (30+10=40)
3. Per la qual cosa, els percentatges de 70%, 20% i 10% que s'apliquen al rector, parròquia i bisbat, respectivament, s'han d'obtenir a partir de 65 € en el cas de les exèquies i 30 € en el cas del matrimoni. Cal tenir-ho en compte a l'hora de calcular les aportacions o retribucions anuals al Fons de Sosteniment del Clergat. En concret, aquestes serien les quantitats resultants del 30% (20% de la parròquia + 10% del bisbat): *4,50 € pels baptismes; 9,00 € pels matrimonis; 19,50 € per les exèquies*

Tortosa, 31 de gener de 2023.

Alba Vilaplana Martín

Vicecancellera – Vicesecretària General

Bisbat

=====

Crònica Diocesana

Funeral diocesà a la Catedral de Tortosa pel Papa Emèrit Benet XVI

El dimecres, 4 de gener, es celebrà a l'altar major de la catedral de Tortosa un funeral pel Papa emèrit Benet XVI. Van concelebrar l'Eucaristia membres del Cabildo, de les parròquies de la ciutat de Tortosa i una representació d'algunes parròquies del bisbat. En total quinze sacerdots, presidits per Il·lm. José Luis Arín Roig, Administrador Diocesà. La part musical fou a càrrec de Mn. Víctor Cardona a l'orgue, i Joan Redó dirigí els cants.

Després del cant d'entrada, "Doneu-li Senyor, el repòs etern", l'Administrador Diocesà, Il·lm. José Luis Arín Roig, inicià la celebració amb aquestes paraules: Som la família dels fills de Déu representant la família diocesana. Demanem perdó al Senyor pels nostres pecats i tot seguit vam cantar: "Senyor, tingueu pietat". Es van proclamar les lectures. La primera de la carta de sant Pau als cristians de Roma (8, 31-39). El Salm responsorial tot cantat, "El Senyor és el meu pastor, no em manca res". I després de l'Al·leluia, Mn. Carlos García Talam proclama l'Evangeli segons sant Joan (Jn 1, 35-42)

L'Administrador Diocesà inicià l'homilia saludant els germans en el sacerdoci, sra. alcaldessa i regidors, religioses, representants d'Associacions i germans tots. Aquests dies els mitjans de comunicació han donat moltes notícies sobre la mort del Papa emèrit, Benet XVI. Avui aquesta assemblea celebra l'Eucaristia en nom de la diòcesi. Necessitem ser sempre fidels als bons criteris cristians i l'homilia ha de tenir fidelitat a l'assemblea diocesana que en aquest temps està vivint el camí de la sinodalitat. El Papa Benet XVI va escriure l'any 2010 l'exhortació apostòlica "Verbum Domini" on es manifesta el seu pensament sobre la relació fe i raó. No pot haver raó plena sense la fe, ni fe autèntica sense la raó. En l'Evangeli del dia de Nadal ens deia sant Joan: "A Déu, ningú no l'ha vist mai: el seu Fill únic, que és Déu i està en el si del Pare, és qui l'ha revelat". Avui no celebrem la mort del Papa Benet, la mort no es celebra; avui celebrem el misteri de Crist. El Papa Benet es preparava per a la trobada amb Déu i per al descobriment de l'autèntic amor. La nostra diòcesi està cridada a una tasca d'evangelització, amb fidelitat a Déu, per a que els altres siguin evangelitzats i sempre amb caritat, perquè la caritat és amor. Els últims Papes que hem tingut són un gran regal en la història de la vida moderna.

En l'Evangelí d'avui, sant Joan ens diu: "Mireu l'Anyell de Déu. Quan els dos deixebles van sentir que Joan deia això, van seguir Jesús... Rabí, que vol dir mestre, on us allotgeu? Jesús els respon: Veniu i ho veureu". Al Papa Benet el va contagiar la força de Déu i n'ha fet experiència en la seua vida. Ell amb la seua humilitat, teòleg d'una categoria extraordinària i assessor del Vaticà II, té uns grans escrits que caldria repassar-los. En la Carta encíclica "Deus caritas est" – Déu és a amor - que va publicar el Papa Benet el dia de Nadal de 2005, parla de l'amor cristià. El Papa Benet en els seus escrits ha anat marcant els rituals dels sagraments, un altre tresor que ajuda la nostra experiència cristiana, la nostra vitalitat. Déu ens crida a tenir un diàleg amb ell i redescobrir la bondat de qui s'ha fet home. Tant de bo així com el Papa emèrit Benet va ser contagiats per la força de Déu, siguem també nosaltres contagiats per la mateixa força. Que el Senyor que el va escollir per a ser pastor de l'Església i el va marcar amb el seu Esperit, gaudeixi ara de les prades eternes. Que així sigue.

A continuació Mn. Josep Ma Membrado va fer les pregàries, gairebé totes referents al Papa emèrit Benet. Arribat el moment de la comunió vam cantar "Santa Nit". Abans de rebre la benedicció final, l'Administrador Diocesà ens digué que encara que estem en seu vacant, no ens deixem de celebrar res de totes les coses bones que es facin, com ho hem fet fins ara. Després de la benedicció vam cantar "Salve Regina".

Maria Joana Querol Beltrán

L'Associació Sant Francesc Gil de Federich, patró del comerç de Tortosa i la Delegació de Missions, van celebrar la seua festa

L'Associació Sant Francesc Gil de Federich, patró del comerç de Tortosa i la Delegació de Missions van celebrar conjuntament la festa del seu patró. L'Associació va organitzar una sèrie d'actes durant els dies 19, 20, 21 i 22 de gener. El dijous 19, a les 19'30 h. al Saló d'Actes de la Cambra del Comerç de Tortosa, una conferència a càrrec del Sr. Carlos Blanch, director del Col·legi "La Mercè" de Tortosa sobre el tema: "El lideratge en entorns de màxima complexitat". El divendres 20, a les 21 h. un "Sopar solidari" a benefici de Càritas, al Restaurant 22 - Ferreries, amb l'actuació de La Tuna Folk. Va ser un èxit! A les 11 h. del dissabte 21, repartiment de "coquetes de Sant Gil" pels carrers de la nostra ciutat a càrrec de les Pubilles i amb l'acompanyament de grups i xaranges. I com a cloenda de tots els actes, el dia 22, diumenge, la Delegació diocesana de Missions i l'Associació Sant Francesc Gil de Federich vam celebrar conjuntament a les 11 h. a la Capella de la Mare de Déu de la Cinta, una Missa solemne. El celebrant fou mossèn Josep Ma Membrado, rector de la parròquia del Sant Crist de la Catedral, a la qual van participar-hi membres de la Reial Arxiconfraria de Ntra. Sra. de la Cinta i de la Cort d'Honor, alguns regidors, president i membres de l'Associació Sant Francesc Gil de Federich, Delegació de Missions i un bon nombre de fidels tortosins. Va quedar ajornat el Festival Insòlit, "Cantem per Càritas". La part musical de la celebració fou a càrrec del Cor Flumine, sota la direcció de la sra. Rosa Caballol.

S'inicià la celebració amb el cant d'entrada: "Baba Yetu" (Pare Nostre en Suahili) i tot seguit el Prior de la Reial Arxiconfraria i Cort d'Honor de la Mare de Déu de la Cinta, Mn. Josep Ma Membrado, va fer la monició d'entrada, remarcant el més important de la vida del sant tortosí, Francesc Gil de Federich qui va sentir la necessitat de predicar l'Evangelí anunciant la fe de Jesucrist, sobretot als més pobres i necessitats. Va romandre empresonat els darrers vuit anys de la seua vida, lliurant-la al Senyor en el martiri, essent decapitat a Tonquín, l'actual Vietnam, el 22 de gener de l'any 1745. Va ser un gran evangelitzador. Tot seguit Mn. Membrado saludà els fidels destacant la festa que celebràvem i també la Setmana d'oració per la unitat dels cristians. Les lectures foren les pròpies del diumenge III de durant l'any. La primera del llibre d'Isaïes (Is 49, 3. 5-6). El Salm responsorial (26): "El Senyor m'il·lumina i em salva". La segona lectura, de la primera carta de sant Pau als cristians de Corint (1Co 1, 10-13.17). Després de cantar "Al·leluia" Mn. Membrado proclamà l'Evangelí segons sant Mateu (Mt 4, 12-23).

En l'homilia ens digué: Estimats germans i germanes. Ens hem reunit per fer memòria d'un màrtir i un sant, així com també tenim el nostre record i fem la nostra pregària pels nostres missioners

diocesans. L'Evangelí que acabem de proclamar va ser escrit als anys 30. " Jesús no va anar a viure a Natzaret, sinó a Cafar-Naüm..." Cafar-Naüm, una ciutat que no era pietosa, on hi havia gent que venia d'Àsia, d'Àfrica i de tot arreu. I començà a predicar així: "Convertiu-vos, que el regne del cel és a prop". Veié al llac de Galilea dos germans que estaven pescant; Simó, l'anomenat Pere, i Andreu, i els digué: "Veni amb mi, i us faré pescadors d'homes". Ells abandonaren les xarxes i van seguir Jesús. L'important és tenir amistat amb el Senyor. En l'Església només hi ha un cap, Jesús, i tots els altres som germans. No som ni d'Apol·ló ni de Quefes. Som cristians i cristianes servidors amb diferents serveis i carismes. Estem batejats, inscrits a un llibre parroquial, però, això no és suficient. En les nostres actituds ens deixem guiar massa per personalismes, per simpaties i antipaties... Però en les nostres comunitats hem de tenir unitat en lo fonamental, humilitat en el nostre actuar i en tot lloc, sempre i per damunt de tot, caritat. Continuem l'Eucaristia i tots junts donem gràcies a Déu. Sant Francesc Gil de Federich no ho va tenir fàcil, li va costar, però ho va aconseguir fins donar la vida per la fe. Va donar un gran testimoniatge del missatge de Crist. Que cadascú de nosaltres, amb la nostra pròpia manera de ser i actuar, donem també testimoni de fills de Déu. Que així sigue.

Una representant de la Delegació de Missions va fer les pregàries. En aquesta "Setmana de Pregària per la Unió dels Cristians", preguem: Perquè visquem tots units i fidels a l'Evangelí; per la pau i la justícia en el nostre món; perquè tots els qui participem d'aquesta Eucaristia siguem fidels al nostre Pare Déu... Preguem el Senyor.

El cant de l'ofertori fou un espiritual negre, "Give me Jesus" i el de la comunió, "Alleluya" (L. Cohen vers Pentatonix) una nana francesa, "Berceuse Cosaque". En acabar l'Eucaristia vam venerar la relíquia del Sant i el cant de comiat fou "Irish Bleasing", cançó irlandesa tradicional.

El Papa Francesc anima els cristians d'Europa per a que manifestem amb alegria l'Evangelí, essent una església en sortida, donant als homes el bon missatge de Crist.

Sant Francesc Gil de Federich, fill insigne de Tortosa, sigueu nostre protector.

Delegació de Missions

Recull de notícies publicades al setmanari "Vida diocesana"

Festa del Reservat. Seminari Diocesà de l'Assumpció

El dilluns, 7 de novembre, es celebrà com tots els anys al Seminari, la festa del Reservat. S'aplegà el presbiteri diocesà, presidit pel Sr. Bisbe, Mons. Enrique Benavent Vidal. Mn. Edgar Esteve, delegat de litúrgia de l'arxidiòcesi de València, impartí una conferència sobre la Carta Apostòlica "Desiderio desideravi". A continuació el Sr. Bisbe presidí l'Eucaristia concelebrada per molts preveres de la diòcesi i amb la participació de dos diaques permanents, Mn. Josep Ma Folch i Mn. Juan Manuel Borràs, i el seminarista de la nostra diòcesi, Isael, acompanyat dels seus pares. També hi participaren un petit grup de fidels.

En aquesta Eucaristia el Sr. Bisbe conferí el RITU D'ADMISSIÓ al seminarista Isael, que suposa un nou pas en la vida dels seminaristes cap al sacerdocí a través d'un compromís en l'Església que acull els qui han demanat ser candidats al diaconat i al presbiterat.

L'homilia fou eminentment eucarística i sacerdotal. El Sr. Bisbe la inicià recordant que aquesta festa entranyable fou instituïda pel beat Manuel Domingo i Sol. La vida sacerdotal només es comprèn quan està centrada en l'Eucaristia i es pren com a punt de referència. Per això Mossèn Sol donà tanta importància a l'Eucaristia centre de la vida sacerdotal i el Sagrari ocupa el lloc principal en les esglésies. Som conscients de les necessitats de l'Església i del món, però som pobres i tenim només cinc pans i dos peixos. Li donem el poquet que tenim, però ho fem de tot cor, donant-li la nostra persona i la nostra vida, però sabem que Ell farà fructificar el nostre treball.

En acabar la Missa, es va fer l'exposició del Santíssim, i tots els celebrants i el Sr. Bisbe portant la custòdia, van desplaçar-se fins la cripta, mentre cantaven cants eucarístics. En arribar a la

porta d'entrada de la cripta, el Sr. Bisbe consagrà al Senyor el nostre Seminari: Vam tornar en processó a la Capella, mentre pels passadissos del Seminari vam cantar: "Ave verum" i "Cantemos al Amor de los amores". Després el Sr. Bisbe ens donà la benedicció amb el Santíssim. S'acabà la celebració amb una foto de família del Sr. Bisbe amb el presbiteri diocesà.

Tot seguit van compartir tots un dinar de germanor presidits i acompanyats pel Sr. Bisbe. *Maria Joana Querol Beltrán*

El Col·legi Diocesà peregrina a Barcelona

Després d'un parèntesi a causa de la pandèmia, el Col·legi Diocesà Sagrada Família ha tornat a organitzar la peregrinació que cada dos anys es porta a terme amb tot els alumnes del centre. Diem peregrinació i no sortida, perquè en definitiva és això, és sortir de la comoditat del nostre dia a dia per trobar-nos amb el Senyor en l'Eucaristia en un lloc de peregrinació o bé en un lloc representatiu de la nostra fe. I en aquesta ocasió, va ser en la Basílica de Sta. Maria del Mar de Barcelona. Van ser un total de 660 alumnes i professors els qui ens vam desplaçar fins allí, presidits per l'encara nostre Bisbe, Don Enrique Benavent.

El primer acte del dia va ser l'Eucaristia, presidida pel nostre Bisbe Enrique i pel Bisbe auxiliar de Barcelona, el Bisbe Javier. Vam aprofitar aquesta celebració per donar gràcies a Déu pels anys de ministeri que el nostre bisbe ha estat al servei de la nostra diòcesi, vam pregar pel nou encàrrec que ha rebut i vam obsequiar-lo amb l'Atles lingüístic de la diòcesi de Tortosa.

Després de l'Eucaristia, tots els alumnes i professors ens vam dirigir fins a l'escalinata de la Catedral per tal de fer la foto de grup, que a més d'un va cridar l'atenció pel nombre del grup. I a partir d'aquell moment començava la segona part de la jornada, cada cicle, en funció de l'edat i del currículum, es desplaçava a indrets diferents per tal de dur a terme activitats més lúdiques i formatives. El poble Espanyol, el Caixa Fòrum, Catalunya en miniatura o una visita guiada per la Basílica de Sta. Maria del Mar, van ser els llocs elegits per complementar la jornada. Després d'un dia ben carregat d'emocions i bona convivència vam tornar a Tortosa a darrera hora de la tarda.

Mn. Tomàs Mor

José Luis Arín Roig: Administrador Diocesà de Tortosa

Amb la certesa que la Diòcesi de Tortosa ha quedat en Seu Vacant, el dia 12 de desembre s'ha reunit el Col·legi de Consultors de la diòcesi de Tortosa amb la finalitat d'escollir l'Administrador diocesà.

Després de la invocació a l'Esperit Sant, s'efectua la votació, **Mn. José Luis Arín Roig** resulta elegit en primera votació, Administrador Diocesà, complint així el que mana l'article 238 del Directori per al ministeri pastoral dels Bisbes *Apostolorum Successores*, de la Congregació de Bisbes. El secretari del Col·legi de Consultors li pregunta si accepta l'elecció, i l'elegit l'accepta.

Jornada de l'Esperit en el curs Alpha

Pot semblar recurrent publicar cada cert temps aquesta notícia, però esperem no cansar-vos ni deixar de publicar que la parròquia de l'Hospitalet de l'Infant hem organitzat una vegada més un Curs Alpha (i ja en van set). La crònica en concret té a veure amb la Jornada de l'Esperit (tot i que l'habitual hauria de ser un cap de setmana) que va tenir lloc el passat 12 de novembre al Santuari del Loreto, un indret que s'ha convertit en habitual, tant pel lloc com per l'acollida dels Pares Rogacionistes.

Vam constatar una vegada més la dificultat de poder convidar la gent a fer el curs i més encara la de participar en aquesta Jornada. Però això no ens ha fet desdir de tirar-ho endavant i de fer aquesta sortida, que és el punt central del Curs, col·locat al bell mig de les sessions. La impressió de la gent després de la Jornada, de les xerrades, de la convivència i, sobretot, de la pregària de l'Esperit, va ser, novament, molt positiva i emocionant. En publicar aquesta crònica encara ens faltaran algunes

sessions per acabar el curs, si Déu vol, pels voltants de Nadal. Esperem que la infusió de l'Esperit doni els seus fruits, tant en els participants com en els seus organitzadors.

Mn. Jordi Salvadó

Romeria Terra alta a Montserrat

Enguany la nostra comarca ha començat el camí cap als 50 anys de la Romeria del nostre arxiprestat a Montserrat. Durant tres dies hem pogut pregar a la Mare de Déu uns 200 pelegrins, units per l'amor a la Mare de Déu.

La pregària de la nit a Montserrat, el rosari de l'aurora, la xerrada dels monjos de Montserrat, les misses i oracions amb els monjos, actes festius de nit, han marcat els 49 anys de la Romeria.

Com a cloenda, el diumenge vam tenir la presència del bisbe Javier, fill de la comarca i auxiliar de Barcelona, que ens parlà de les arrels de la romeria i l'alegria per les pròximes noces d'or. Durant 2023 tindrem algun acte a la comarca per commemorar els 50 anys *Mn. David Arasa*

Adrià VI: Un home pera la reforma de l'Església

Enguany es commemora el 500 Aniversari de l'elecció Adrià d'Utrecht, llavors bisbe de Tortosa, com a Papa Adrià VI. Per això la Fundació "*Fe i Cultura: Joan Bpta. Manyà*" ha organitzat unes Conferències dedicades al personatge.

El dijous 17 novembre el conferenciant ha estat el M.I. Miquel Navarro Sorní, Catedràtic d'Història de l'Església de la Facultat de Teologia de València. Gran coneixedor de l'època, presentà magistralment el panorama general tant de la societat europea com dels corrents teològics i espirituals llavors dominants. Concentrà l'anàlisi sociològica-teològica en defensar que el veritable problema de la Reforma protestant va ser un problema teològic: sense menystenir la qüestió escandalosa dels abusos de poder i vida luxuriosa dins la Cúria romana, fins a l'entorn i dins mateix el Papat. Explicà amb panoràmica històrica que es trobà a faltar un debat profundament teològic sobre com havia de ser l'Església de Crist a la llum radicalment de les Sgdes. Escripures i de la Tradició viva, en comptes d'acusar-se els uns als altres. Al Papa Adrià VI, home auster i dialogant, li mancà un veritable programa reformador: tenia un sant desig però no tenia un bon programa.

Comparant els temps d'Adrià VI amb els nostres es veu que la crida a la sinodalitat d'avui és tan necessària i urgent com insuficient, si no va precedida i presidida per una profunda visió teològica i bíblica. *José-Luis Arín Roig / Vicari General*

Confirmacions a l'Ametlla de Mar

El propassat dissabte 19 de novembre, vigília de la festivitat de Crist Rei i Salvador de tot el món, el nostre bisbe, Don Enrique, en una de les seves darreres sortides a les parròquies de la diòcesi, va confirmar 3 joves de l'Ametlla de mar, feligreses de la Purificació de Maria.

El Sr. Bisbe, fent referència a l'evangeli de sant Lluc de les lectures del dia, va comparar l'ambient actual en el que viuen els joves que volen seguir Jesús i les dificultats amb les que es troben els cristians, amb el que li passà a Jesús clavat a la creu abans de morir; tothom es burlava d'ell. Encoratjant-nos a no perdre l'esperança ni en els moments més dificultosos, ens invità a fer com el «bon malfactor» penjat al costat de la creu del Senyor i dir-li "*Jesús, recordeu-vos de mi, quan arribeu al vostre Regne*" animant a les joves i als presents a ser fidels al Senyor. *Jordi Vendrell Cedó*

Eucaristia d'acció de gràcies per noces d'or a la parròquia de Móra d'Ebre

A la Parròquia de Sant Joan Baptista de Móra d'Ebre, el dia 27 de novembre, primer Diumenge d'Advent es celebrà l'Eucaristia d'acció de gràcies de sis matrimonis pels seus 50 anys de matrimoni, noces d'or. Gràcies per la vostra fidelitat! *Mn. Soriano*

Formació Interparroquial de catequistes de Benicarló

Dins del marc de la formació de catequistes de les parròquies de Benicarló, avui 6 de desembre ens hem trobat al saló parroquial de Sant Pere Apòstol per a realitzar un taller de Resolució de conflictes i mediació que ens ha dirigit de forma amena i molt instructiva Mercedes Rodríguez.

Hem començat parlant del conflicte i les maneres d'afrontar-lo i a continuació ens hem centrat en el procés de mediació i les habilitats que necessitem per a ser bons mediadors.

Ha estat una magnífica experiència que esperem faci de punt de partida per a pròximes sessions. *Mn. Gerard Reverté*

Celebració de la Festa de la Immaculada Concepció a la Catedral.

El dia de la solemnitat de la Immaculada Concepció de la Mare de Déu, és celebrà a la Catedral la Missa Estacional presidida pel Sr. Bisbe, Mons. Enrique Benavent Vidal i concelebrada pel Cabildo Catedral i per Mons. Jordi Bertomeu. Aquesta Eucaristia fou l'última que celebrà a la Catedral essent bisbe de la diòcesi de Tortosa.

El Sr. Bisbe inicià l'homilia saludant l'Il·lm. Sr. Vicari General, M.Is. membres del Capítol Catedral, Mons. Jordi Bertomeu, germans i germanes tots en el Senyor. Celebrem avui la festa de la Immaculada Concepció de la Mare de Déu, en el temps d'Advent que estem vivint. Els primers pares es presenten davant Déu, però fugint d'Ell. Maria es presenta davant Déu amb tota la seua humilitat. Hem d'acceptar ser els esclaus del Senyor, atents a les seues coses i obedients a la seua voluntat. Hauríem de ser una humanitat agraïda i viuríem en l'alegria cristiana. Que en el camí de l'Advent, Maria ens ajude a viure el veritable amor a Déu i vivint-lo amb perfecta alegria.

Abans de la benedicció final, el Vicari General ens digué que el Sr. Bisbe impartiria la benedicció amb indulgència plenària: "El venerable pare Enrique, per la gràcia de Déu bisbe de Tortosa, impartirà la benedicció amb indulgència plenària... Preguem Déu pel nostre papa Francesc, pel nostre bisbe Enrique, per l'Església i per tots nosaltres. El Sr. Bisbe ens donà la benedicció final amb indulgència plenària. Per intercessió dels apòstols sant Pere i sant Pau, que us beneeixi Déu Pare Totpoderós, en el nom del Pare, del Fill i de l'Esperit Sant. Aneu-vos-en en pau.

Després de la benedicció, ens vam acomiadar de la Mare de Déu en el dia de la seua festa de la Immaculada Concepció, amb el cant: "Tota pulchra es Maria". *Maria Joana Querol Beltrán*

Inmaculada 2023 en Benicarló

Llega la novena de la Inmaculada, llega la víspera de la Inmaculada y llega la mañana de la Inmaculada. Una fiesta entrañable. Y es que cantar a la Señora y Madre brota del hontanar del corazón. Como decía un sabio amigo: si no hubiese existido la Virgen, la tendríamos que inventar. Este año se han unido a la cita mañanera un puñado emocionado de músicos. Ellos iban pendientes de sus partituras y las interpretaban con todo su corazón. Uno recuerda cómo se levantaba de la cama con premura cuando ya sonaban en las casas de las calles la mañana de la Inmaculada los versos. Y todo ello encendía los ojos todavía somnolientos y sobre todo depositaba en su corazón y alma unos anhelos de encontrarse, de parecerse a tal Señora y Madre cantada. Y parada tras parada, calle tras calle, entonación tras entonación sigue elevándose y proclamándose la dignidad de toda persona manifestándose en su prístina belleza.

Sí, Ella nos descubre continuamente, pacientemente, maternalmente nuestra filiación divina. La Madre con su humildad, con su fe operativa a lo que le dijo el Señor, se ha convertido en la bendecida de generación en generación. Si cuando era niño, allí subido al terrado, aquel terrado poblado de palomas, gallinas y conejos, me robaste el corazón, ahora Madre, saliendo a cantarte y bailar al son de la música por estas calles y callejuelas de mi pueblo te doy las gracias por el regalo que me diste y que ahora sigue ayudándome a mantenerme en vilo para seguir actuando en esta tradición que tanto bien puede hacer a quienes te acompañamos, a quienes te escuchan y a los que

en un mohín revuelto por las sábanas dicen: ya vuelve a estar aquí esta alma y espíritu benicarlando que, sin duda, es ya patrimonio de mi pueblo, alma, vida, corazón y sonido de mi biografía.

Feliz fiesta de nuestra Madre, la Inmaculada. *Manuel Ferrer*

Concert del centenari al Santíssim Cristo del Mar

El passat 10 de desembre, l'Associació Musical Ciutat de Benicarló, dirigida per Pablo Anglés Galindo, va oferir un concert en commemoració dels cent anys de la construcció de la capella del Crist de la Mar.

Víctor Guzmán Bel i Francesc Torres i Mañá també van dirigir la banda en la interpretació de les obres que cadascú d'ells havia compostat. El recital va tindre lloc a l'auditori del col·legi Ntra. Sra. de la Consolació.

Gloria Villarroya va presentar l'acte i Ramón Soriano va llegir un text redactat per l'historiador Cristóbal Castán, en què s'explicava la història de l'Himne al Santíssim Crist de la Mar. El concert va culminar, precisament, amb aquesta composició tan emotiva per tots els benicarlandos. *Mn. Gerard Reverté*

El Sector de Tortosa ha celebrat el recés de Nadal a Masdenverge

El diumenge 11 de desembre de 2022 es va celebrar a la parròquia de la Mare de Déu del Roser, de Masdenverge, el recés de Nadal del sector de Tortosa, amb una assistència d'unes 35 persones, entre les quals hi eren els responsables dels equips de Catalunya i Menorca, Pepita i Pepe.

Després de l'acollida inicial, la germana Pilar, carmelita que va venir d'Aitona, va fer una reflexió sobre la importància del Nadal. Tot seguit, es va participar a la missa parroquial. El matrimoni responsable del sector, Alba i Lluís, van recordar que el pare Caffarel considerava imprescindible dedicar almenys deu minuts diaris a la pregària.

Finalment, els matrimonis presents van fer la renovació del compromís amb els equips. La trobada va acabar amb un dinar de germanor. *Alba Franco*

Recés Advent Arxiprestat Terra Alta

Aquest diumenge 11 de desembre el nostre arxiprestat s'ha trobat a l'església arxiprestal de Gandesa celebrant el recés d'Advent.

Mossèn Juanjo Roca ens ha dirigit unes paraules encoratjadores per no cauré en l'immobilisme i el no fer res com excusa per moltes coses. També hem celebrat el sagrament de la penitència. Finalment en l'esperança i l'alegria del Nadal ens hem acomiadat. *Mn. David Arasa*

Restauració de la capella de la Mare de Déu de la Fontcalda, de Gandesa

Al cap dels anys hem realitzat feines que per un motiu o un altre, han tingut per a nosaltres una importància especial. Aquest any s'ha acabat d'una forma molt dolça: mossèn David Arasa em va encomanar la feina de dur a terme la restauració de la capella de la Mare de Déu de la Fontcalda de l'Església de Gandesa. Ara fa 42 anys que es va decorar amb pintures figuratives realitzades per l'artista Angel Acosta i es va inaugurar l'any següent. El pas dels anys i les humitats havien afectat gran part de les pintures i les cornises. Fa 16 anys vaig restaurar la talla de fusta de la nostra estimada Mare de Déu de la Fontcalda i aquest any 2022, hem restaurat la capella.

Com a gandesana i professional ha estat un autèntic plaer i orgull poder dur a terme aquesta feina. Lo meu agraïment a mossèn David Arasa i a la parròquia. *Maria del Mar Martos / Rehabilitació i Pintures Martos*

Jornada Interparroquial. Tres claus per desbloquejar la parròquia, del manteniment a la missió

No seria la primera vegada que la parròquia de l'Hospitalet de l'Infant publica una notícia sobre el treball que està fent en pro de la renovació parroquial i la conversió pastoral. La novetat d'aquesta notícia és que per primera vegada el rector de la parròquia de Sant Pere ha convocat també els feligresos de les altres parròquies que està servint (a saber, Vandellòs, Masriudoms i Pratdip) amb la intenció que participin en aquest procés i també per posar en comú estratègies per treballar plegats.

La Jornada va tenir lloc el passat 17 de desembre a les Escolles Velles de Masboquera (podríem dir, terreny neutral) i va comptar amb la participació de 16 persones. Es va començar amb la invocació a l'Esperit Sant, per passar tot seguit a una petita xerrada que varen fer dos laics sobre quines son les claus per desbloquejar una parròquia que vol passar del manteniment a la missió, i explicant breument la primera d'elles, la primacia de l'evangelització. Les altres dos són el poder de l'Esperit Sant i el millor del lideratge, que s'explicaran en altres jornades. El concepte clau és que la missió primordial de l'Església és la d'evangelitzar. Però ens hem acostumat a una pastoral de manteniment.

Després de la xerrada, els participants varen formar dos grups per discutir diferents preguntes sobre el tarannà evangelitzador de les seves respectives parròquies. Els organitzadors varen recollir les diferents respostes per poder-les discutir i aprofundir en un altre grup de treball i implantar les mesures necessàries, si fos precís.

Per acabar, una pregària en forma de lloança de to més aviat nadalenc, recordant també la nostra identitat de deixebles missioners. *Mn. Jordi Salvadó*

Una representació de les Delegacions i associacions Diocesanes feliciten el Nadal a l'Administrador Diocesà

El dia 22 de desembre, a les 10'30 hores, una representació de les realitats diocesanes, ens vam aplegar a la sala gòtica del Palau Episcopal per felicitar el Nadal a l'Administrador Diocesà, Il·lm. José Luís Arín Roig. Ens hem retrobat amb la cúria, alguns preveres i el personal que presta els seus serveis al bisbat, per felicitar l'Administrador Diocesà, fins que el Papa anomeni un nou bisbe per servir la nostra diòcesi.

El Sr. Administrador Diocesà després de la salutació ens comentà els diferents nivells que ens podem relacionar amb les coses. Un primer nivell és veure, que això depèn d'un mateix, perquè podem veure el que ens interessa. Un segon nivell és mirar, amb lo qual posem més atenció. Admirar ho posaríem al tercer nivell, ja que només admirem el que és excel·lent o per bonic ens crida l'atenció. Finalment en quart nivell està el contemplar. Els cristians contemplem perquè ens endinsem en l'escena i formem part d'ella. Per tant, quan els cristians contemplem el misteri de Nadal, en formem part i fem experiència del misteri de Jesús, misteri d'amor i de pau. I a més a més en som constructors.

Amb la nadala "Santa Nit" i amb el desig d'unes bones festes de Nadal i un bon Any Nou, vam posar punt final a la trobada, després de compartir una copa de cava. *Maria Joana Querol Beltrán*

Missa del Gall a la parròquia Mare de Déu dels Dolors, Tortosa

Aquest Nadal 2022, en què la diòcesi de Tortosa es troba en Seu Vacant, l'Administrador Diocesà mossèn José-Luis Arín Roig ha presidit la solemnitat del Nadal de Nostre Senyor Jesucrist en la Parròquia *Mare de Déu dels Dolors* de Tortosa, de la qual n'és també el Rector.

Havent celebrat la Missa vespertina de la Vigília a les 19:30 h en companyia del Rector emèrit mossèn Insa, amb més de cinquanta participants (majoritàriament gent gran), després a les 24 h presidí la solemne Missa de la Nit amb més de cent cinquanta fidels.

El Cor parroquial, integrat bàsicament per la família del Director de Cants, Sr. Raül Martínez Lorente, animà la pregària de la Comunitat.

L'Assemblea eucarística va poder gaudir contemplant l'esplèndid "betlem" muntat al temple parroquial pel grup de Catequistes de Comunió amb la col·laboració manual dels xiquets/es de Catequesi.

Santa Seu

=====
Sant Pare

**Mensaje del Santo Padre Francisco
para la 56 Jornada Mundial de la Paz
1 de enero de 2023**

*Nadie puede salvarse solo.
Recomenzar desde el COVID-19 para trazar juntos caminos de paz*

«Hermanos, en cuanto al tiempo y al momento, no es necesario que les escriba. Ustedes saben perfectamente que el Día del Señor vendrá como un ladrón en plena noche» (Primera carta de san Pablo a los Tesalonicenses 5,1-2).

1. Con estas palabras, el apóstol Pablo invitaba a la comunidad de Tesalónica, que esperaba el encuentro con el Señor, a permanecer firme, con los pies y el corazón bien plantados en la tierra, capaz de una mirada atenta a la realidad y a las vicisitudes de la historia. Por eso, aunque los acontecimientos de nuestra existencia parezcan tan trágicos y nos sintamos empujados al túnel oscuro y difícil de la injusticia y el sufrimiento, estamos llamados a mantener el corazón abierto a la esperanza, confiando en Dios que se hace presente, nos acompaña con ternura, nos sostiene en la fatiga y, sobre todo, guía nuestro camino. Con este ánimo san Pablo exhorta constantemente a la comunidad a estar vigilante, buscando el bien, la justicia y la verdad: «No nos durmamos, entonces, como hacen los otros: permanezcamos despiertos y seamos sobrios» (5,6). Es una invitación a mantenerse alerta, a no encerrarnos en el miedo, el dolor o la resignación, a no ceder a la distracción, a no desanimarnos, sino a ser como centinelas capaces de velar y distinguir las primeras luces del alba, especialmente en las horas más oscuras.

2. El COVID-19 nos sumió en medio de la noche, desestabilizando nuestra vida ordinaria, trastornando nuestros planes y costumbres, perturbando la aparente tranquilidad incluso de las sociedades más privilegiadas, generando desorientación y sufrimiento, y causando la muerte de tantos hermanos y hermanas nuestros.

Empujado dentro de una vorágine de desafíos inesperados y en una situación que no estaba del todo clara ni siquiera desde el punto de vista científico, el mundo sanitario se movilizó para aliviar el dolor de tantos y tratar de ponerle remedio; del mismo modo, las autoridades políticas tuvieron que tomar medidas drásticas en materia de organización y gestión de la emergencia.

Junto con las manifestaciones físicas, el COVID-19 provocó —también con efectos a largo plazo— un malestar generalizado que caló en los corazones de muchas personas y familias, con secuelas a tener en cuenta, alimentadas por largos períodos de aislamiento y diversas restricciones de la libertad.

Además, no podemos olvidar cómo la pandemia tocó la fibra sensible del tejido social y económico, sacando a relucir contradicciones y desigualdades. Amenazó la seguridad laboral de muchos y agravó la soledad cada vez más extendida en nuestras sociedades, sobre todo la de los más débiles y la de los pobres. Pensemos, por ejemplo, en los millones de trabajadores informales de muchas partes del mundo, a los que se dejó sin empleo y sin ningún apoyo durante todo el confinamiento.

Rara vez los individuos y la sociedad avanzan en situaciones que generan tal sentimiento de derrota y amargura; pues esto debilita los esfuerzos dedicados a la paz y provoca conflictos sociales, frustración y violencia de todo tipo. En este sentido, la pandemia parece haber sacudido incluso las zonas más pacíficas de nuestro mundo, haciendo aflorar innumerables carencias.

3. Transcurridos tres años, ha llegado el momento de tomarnos un tiempo para cuestionarnos, aprender, crecer y dejarnos transformar —de forma personal y comunitaria—; un tiempo privilegiado para prepararnos al “día del Señor”. Ya he dicho varias veces que de los momentos de crisis nunca se sale igual: de ellos salimos mejores o peores. Hoy estamos llamados a preguntarnos: ¿qué hemos aprendido de esta situación pandémica? ¿Qué nuevos caminos debemos emprender para liberarnos de las cadenas de nuestros viejos hábitos, para estar mejor preparados, para atrevernos con lo nuevo? ¿Qué señales de vida y esperanza podemos aprovechar para seguir adelante e intentar hacer de nuestro mundo un lugar mejor?

Seguramente, después de haber palpado la fragilidad que caracteriza la realidad humana y nuestra existencia personal, podemos decir que la mayor lección que nos deja en herencia el COVID-19 es la conciencia de que todos nos necesitamos; de que nuestro mayor tesoro, aunque también el más frágil, es la fraternidad humana, fundada en nuestra filiación divina común, y de que nadie puede salvarse solo. Por tanto, es urgente que busquemos y promovamos juntos los valores universales que trazan el camino de esta fraternidad humana. También hemos aprendido que la fe depositada en el progreso, la tecnología y los efectos de la globalización no sólo ha sido excesiva, sino que se ha convertido en una intoxicación individualista e idolátrica, comprometiendo la deseada garantía de justicia, armonía y paz. En nuestro acelerado mundo, muy a menudo los problemas generalizados de desequilibrio, injusticia, pobreza y marginación alimentan el malestar y los conflictos, y generan violencia e incluso guerras.

Si, por un lado, la pandemia sacó a relucir todo esto, por otro, hemos logrado hacer descubrimientos positivos: un beneficioso retorno a la humildad; una reducción de ciertas pretensiones consumistas; un renovado sentido de la solidaridad que nos anima a salir de nuestro egoísmo para abrirnos al sufrimiento de los demás y a sus necesidades; así como un compromiso, en algunos casos verdaderamente heroico, de tantas personas que no escatimaron esfuerzos para que todos pudieran superar mejor el drama de la emergencia.

De esta experiencia ha surgido una conciencia más fuerte que invita a todos, pueblos y naciones, a volver a poner la palabra “juntos” en el centro. En efecto, es juntos, en la fraternidad y la solidaridad, que podemos construir la paz, garantizar la justicia y superar los acontecimientos más dolorosos. De hecho, las respuestas más eficaces a la pandemia han sido aquellas en las que grupos sociales, instituciones públicas y privadas y organizaciones internacionales se unieron para hacer frente al desafío, dejando de lado intereses particulares. Sólo la paz que nace del amor fraterno y desinteresado puede ayudarnos a superar las crisis personales, sociales y mundiales.

4. Al mismo tiempo, en el momento en que nos atrevimos a esperar que lo peor de la noche de la pandemia del COVID-19 había pasado, un nuevo y terrible desastre se abatió sobre la humanidad. Fuimos testigos del inicio de otro azote: una nueva guerra, en parte comparable a la del COVID-19, pero impulsada por decisiones humanas reprobables. La guerra en Ucrania se cobra víctimas inocentes y propaga la inseguridad, no sólo entre los directamente afectados, sino de forma generalizada e indiscriminada en todo el mundo; también afecta a quienes, incluso a miles de kilómetros de distancia, sufren sus efectos colaterales —basta pensar en la escasez de trigo y los precios del combustible—.

Ciertamente, esta no es la era post-COVID que esperábamos o preveíamos. De hecho, esta guerra, junto con los demás conflictos en todo el planeta, representa una derrota para la humanidad en su conjunto y no sólo para las partes directamente implicadas. Aunque se ha encontrado una vacuna

contra el COVID-19, aún no se han hallado soluciones eficaces para poner fin a la guerra. En efecto, el virus de la guerra es más difícil de vencer que los que afectan al organismo, porque no procede del exterior, sino del interior del corazón humano, corrompido por el pecado (cf. *Evangelio según san Marcos* 7,17-23).

5. ¿Qué se nos pide, entonces, que hagamos? En primer lugar, dejarnos cambiar el corazón por la emergencia que hemos vivido, es decir, permitir que Dios transforme nuestros criterios habituales de interpretación del mundo y de la realidad a través de este momento histórico. Ya no podemos pensar sólo en preservar el espacio de nuestros intereses personales o nacionales, sino que debemos concebirnos a la luz del bien común, con un sentido comunitario, es decir, como un “nosotros” abierto a la fraternidad universal. No podemos buscar sólo protegernos a nosotros mismos; es hora de que todos nos comprometamos con la sanación de nuestra sociedad y nuestro planeta, creando las bases para un mundo más justo y pacífico, que se involucre con seriedad en la búsqueda de un bien que sea verdaderamente común.

Para lograr esto y vivir mejor después de la emergencia del COVID-19, no podemos ignorar un hecho fundamental: las diversas crisis morales, sociales, políticas y económicas que padecemos están todas interconectadas, y lo que consideramos como problemas autónomos son en realidad uno la causa o consecuencia de los otros. Así pues, estamos llamados a afrontar los retos de nuestro mundo con responsabilidad y compasión. Debemos retomar la cuestión de garantizar la sanidad pública para todos; promover acciones de paz para poner fin a los conflictos y guerras que siguen generando víctimas y pobreza; cuidar de forma conjunta nuestra casa común y aplicar medidas claras y eficaces para hacer frente al cambio climático; luchar contra el virus de la desigualdad y garantizar la alimentación y un trabajo digno para todos, apoyando a quienes ni siquiera tienen un salario mínimo y atraviesan grandes dificultades. El escándalo de los pueblos hambrientos nos duele. Hemos de desarrollar, con políticas adecuadas, la acogida y la integración, especialmente de los migrantes y de los que viven como descartados en nuestras sociedades. Sólo invirtiendo en estas situaciones, con un deseo altruista inspirado por el amor infinito y misericordioso de Dios, podremos construir un mundo nuevo y ayudar a edificar el Reino de Dios, que es un Reino de amor, de justicia y de paz.

Al compartir estas reflexiones, espero que en el nuevo año podamos caminar juntos, aprovechando lo que la historia puede enseñarnos. Expreso mis mejores votos a los jefes de Estado y de gobierno, a los directores de las organizaciones internacionales y a los líderes de las diferentes religiones. A todos los hombres y mujeres de buena voluntad, les deseo un feliz año, en el que puedan construir, día a día, como artesanos, la paz. Que María Inmaculada, Madre de Jesús y Reina de la Paz, interceda por nosotros y por el mundo entero.

Vaticano, 8 de diciembre de 2022

Francisco

Presentación del Instrumento de trabajo pastoral sobre persona, familia y sociedad “El Dios fiel mantiene su alianza”

13 de enero de 2023

El arzobispo de [Valladolid](#), [Mons. Luis Argüello](#), presenta en rueda de prensa, el viernes 13 de enero de 2023, el documento «El Dios fiel mantiene su alianza» (DT 7,9), que se aprobó en la [Asamblea Plenaria de noviembre de 2022](#). Se trata de un Instrumento de trabajo pastoral sobre persona, familia y sociedad que se ofrece a la Iglesia y a la sociedad española desde la fe en Dios y la perspectiva del bien común.

Una reflexión compartida para estimular la reflexión y el diálogo

El texto que se ha presentado tiene como propuesta **compartir sus reflexiones con los miembros de la Iglesia y con la sociedad española, partiendo de la mirada sobre la actual situación cultural, social y política**. Su intención, según se señala en la presentación, es **estimular la reflexión y el diálogo sobre asuntos de especial importancia para la vida eclesial y social**.

No se trata, por tanto, **de un nuevo documento doctrinal o pastoral de la Conferencia Episcopal, sino de una invitación a la reflexión por parte de todos, en un momento de convergencia de múltiples acontecimientos, políticos, económicos y culturales expresión de una gran transformación que afecta a la trasmisión de la fe y a la convivencia en nuestra sociedad**.

Abordar los asuntos de manera conjunta

Habitualmente, **la respuesta a cada iniciativa o hecho social se realiza aisladamente**, sin tener en cuenta su relación interna con otros hechos. **En una situación conocida como «cambio de época»** —cambios económicos, sociales, políticos y culturales— **que afecta de forma interconectada al ser (antropología), al amar (familia), al hacer (trabajo) y a nuestra forma de situarnos en el tiempo (historia), conviene abordar los asuntos de manera conjunta, desde la reflexión, para poder responder adecuadamente**.

Por eso, **la reflexión que propone quiere ser «católica», es decir integral e integradora** de tantos asuntos que, al haberse tratado de manera aislada, y, a veces, hasta enfrentada, han contribuido a fomentar, más si cabe, una comprensión de la persona y de la sociedad sin vínculos fundantes. La desvinculación respecto del propio cuerpo, de la realidad, de los otros y de Dios es el resultado del elogio desmedido de la autosuficiencia e independencia de los individuos como propuesta de vida plena. Ante esta desvinculación, **el texto pone el acento en el vínculo o alianza que Dios sella con la humanidad; en la alianza matrimonial y en las alianzas entre las personas y los pueblos. Todo ello iluminado en la Alianza nueva y eterna de Jesucristo que ofrece a la historia esperanza**.

Escucha mutua y de diálogo más allá de las propias convicciones religiosas

Con estas reflexiones, **la Iglesia busca iniciar una conversación abierta con personas y grupos de la sociedad en un ejercicio de escucha mutua y de diálogo más allá de las propias convicciones religiosas**.

Estas reflexiones quieren también **animar la presencia pública de los católicos en los ambientes e instituciones de los que forman parte y ayudar a abrir un proceso de diálogo y discernimiento en diversos ambientes e instituciones** (comunidades cristianas, Acción Católica,

consejo de estudios y proyectos, universidades católicas, semanas sociales, medios de comunicación social, etc.), **así como en otros grupos sociales que quieran unirse a esta reflexión.** Se trata, por ello, de un texto «incompleto», abierto y a la espera de aportaciones que, continuando lo impulsado en el [Congreso de Laicos](#) y en el [Itinerario sinodal](#), ayuden a «completarlo».

Semana de oración por la Unidad de los cristianos:

«Haz el bien; busca la justicia»

18 a 25 de enero de 2023

La Iglesia celebra la **Semana de Oración por la Unidad de los Cristianos del 18 al 25 de enero de 2023** este año con el lema, «**Haz el bien; busca la justicia**» (cf. Is 1,17).

El Pontificio Consejo para la promoción de la unidad de los cristianos y la Comisión fe y constitución del Consejo Ecuménico de Iglesias elaboran conjuntamente unos materiales para ayudar a la reflexión y para preparar las celebraciones del Octavario.

A estos [materiales](#) conjuntos se suman los **que aporta** la Subcomisión Episcopal para las relaciones interconfesionales y diálogo interreligioso: el mensaje que firman los obispos de esta Subcomisión; un guion para las celebraciones eucarísticas de la Semana; o una reflexión para usar en la adoración eucarística. Como **novedad, este año se incluye un material para acercar la Semana de Oración a los niños y adolescentes.**

Tarraconense

=====

Funerales por el alma del Santo Padre Benedicto XVI en las diócesis catalanas

Enero 4, 2023

Los arzobispos, obispos y administradores diocesanos de las diócesis catalanas oficiarán funerales por el alma del Santo Padre emérito Benedicto XVI (a.c.s.), los siguientes días y horas:

- Mons. Joan Planellas, en la catedral de Tarragona, el sábado 7 de enero, a las 11 h
- Cardenal Joan Josep Omella, acompañado de los obispos auxiliares Mons. Sergi Gordo y Mons. Javier Vilanova, en Barcelona, en la basílica de la Sagrada Familia, el sábado día 7 de enero, a las 17 h
- Mons. Joan-Enric Vives, en la catedral de La Seu de Urgell, el sábado día 14 de enero, a las 12.30 h; en la iglesia de Sant Esteve de Andorra la Vella, el lunes día 9 de enero, a las 20 h
- Mn. Lluís Suñer, en la catedral de Girona, el sábado día 7 de enero, a las 11 h
- Mons. Salvador Giménez, en la catedral de Lleida, el sábado día 7 de enero, a las 11 h
- Mons. Agustí Cortés, en la catedral de Sant Feliu de Llobregat, el lunes día 9 de enero, a las 20 h
- Mons. Francesc Conesa, en la catedral de Solsona, el sábado día 7 de enero, a las 12 h
- Mons. Salvador Cristau, en la catedral de Terrassa, el viernes 13 de enero, a las 20 h
- Mn. Josep Lluís Arín, en la catedral de Tortosa, el miércoles 4 de enero, a las 18 h
- Mons. Romà Casanova, en la catedral de Vic, el sábado día 7 de enero, a las 11 h

Rev. Antonio Cunill Puig

Va néixer a Cucalón (Teruel) el 16 d'octubre 1931, fill d'Àngel Cunill Goixart i Práxedes Puig Puig.

Ingressà en el Seminari de Tortosa on completà els Estudis Eclesiàstics essent ordenat Prevere a la Catedral de Tortosa el vint-i-set de juny de 1954, juntament amb catorze companys més.

El seu primer destí sacerdotal fou el de vicari de la Parròquia *Sant Joan Baptista* de Mora d'Ebre.

L'estiu de 1957 fou nomenat Ecònom de la Parròquia *La Nativitat de Maria* de Capçanes.

L'estiu de 1962 fou nomenat Ecònom de la Parròquia *Martiri de sant Joan Baptista* de Vinebre, on el 29 juny 1970 acollí i organitzà la primera Ordenació Sacerdotal d'un prevere diocesà a càrrec del nou bisbe, D. Ricardo, i que es va celebrar a la Plaça del poble.

A la vegada l'estiu de 1972 era nomenat Encarregat de la Parròquia *sant Jaume Apòstol* de La Torre de l'Espanyol.

L'estiu de 1974 deixa la comarca de Ribera-Priorat en ser nomenat Ecònom de la Parròquia *L'Assumpció de Maria* de Xerta; des d'on exercí també com Arxiprest de l'Arxiprestat de Roquetes. L'estiu de 1980 és nomenat Ecònom de la Parròquia *Sagrat Cor* d'Amposta, on hi havia viscut de petit amb el seu pare que exercia com a Guàrdia Civil.

L'estiu de 1988 és nomenat Vicari Episcopal de la Zona Nord a la vegada que Ecònom de la Parròquia *Mare de Déu del Remei* de Mora La Nova i Administrador Parroquial de la Parròquia *Sant Lluís, bisbe*, dels Guiamets Mora. Exercint-hi també com Arxiprest de l'Arxiprestat des de 1990 a 1998.

Essent Vicari Episcopal de la Zona Nord va ser també Coordinador Diocesà de Pastoral Social Gran devot i entusiasta promotor de la devoció a la *Mare de Deu de Lourdes*, des de 1992 a 1998 fou Consiliari Diocesà de la *Hospitalitat de la Mare de Déu de Lourdes* donant gran testimoni d'estima sincera i propera als malats i als seus familiars acompanyants.

L'estiu de 1998 és nomenat Rector de la Parròquia *Sant Jaume* de Remolins-Tortosa.

A la vegada l'estiu del 2000 és nomenat capellà de l'Hospital *La Santa Creu* de Jesús-Tortosa; l'estiu de 2006 capellà de l'Hospital *Verge de la Cinta* de Tortosa i l'estiu de 2010 capellà de la Residència Diocesana d'Ancians *Sant Miquel Arcàngel*, renovant la seva atenció preferent als malalts.

A partir de l'estiu 2010 fou també Confessor Ordinari de Religioses tant amb *les Serventes de Jesús* com a la *Casa Mare de La Consolació*, totes dues a Tortosa.

A l'estiu de 2016 ingressà a la Residència Sacerdotal *Sant Miquel Arcàngel* on els darrers temps les seves condicions s'havien quedat molt afeblides.

El diumenge 22 de gener 2023 moria a l'*Hospital Verge de La Cinta*. La seva família va decidir traslladar les seves despulles al Tanatori d'Amposta. La Missa Exequial, presidida per l'Administrador Diocesà en Seu Vacant i concelebrada per nombrosos preveres amb participació de fidels de les Parròquies on havia exercit el Ministeri, va tenir lloc el dimarts 24 a la Parròquia *Sagrat Cor* d'on havia estat Rector, rebent cristiana sepultura al Cementiri d'Amposta on reposen també les restes del seu pare.

Descansi en pau.

José-Luis Arin Roig
Administrador Diocesà

Seu Vacant / Administrador diocesà

<i>Paraules de vida</i>	3
- Comencem 2023 en companyia de la Mare de Déu	3
- Aquest és el meu Fill, el meu estimat.....	4
- Missioners des de la infància.....	5
- Seduïts per la Paraula de Déu.....	6
- Déu si té programa: les Benaurances	7
- Empezamos 2023 en compañía de la Virgen María	8
- Este es mi Hijo amado.....	9
- Misioneros desde la infancia	10
- Seducidos por la Palabra de Dios	11
- Dios sí tiene programa: las Bienaventuranzas.....	12

Secretaria General

Disposicions a recordar.....	13
------------------------------	----

Crònica diocesana

Funeral diocesà a la Catedral pel Papa Emèrit Benet XVI	40
L'Associació Sant Francesc Gil de Federich, patró del comerç de Tortosa i la Delegació de Missions, van celebrar la seua festa	41
Recull de notícies publicades al setmanari "Vida diocesana" Gener 2023.....	42

SANTA SEU

Sant Pare

Mensaje del Santo Padre Francisco para la 56 Jornada Mundial de la Paz, <i>1 de enero de 2023</i>	48
---	----

CONFERÈNCIA EPISCOPAL ESPANYOLA

Presentación del Instrumento de Trabajo pastoral sobre persona, familia y Sociedad: "El Dios fiel mantiene su alianza", <i>13 de enero de 2023</i>	51
Semana de oración por la unidad de los cristianos: "Haz el bien; busca la justicia", <i>18 a 25 de enero de 2023</i>	52

TARRACONENSE

Funerales por el alma del Santo Padre Benedicto XVI en las diócesis catalanas	52
---	----

NECROLÒGICA

- Rev. Antonio Cunill Puig.....	53
---------------------------------	----